Üç Aylık Mecmua — Her Tomurcuk bir başlangıçtır...

TOMURCUK

Sayı: 9 - Eylül-Ekim 2017 - Muharrem-Safer 1439

202
2020
2015
2010
2005
2000
1995

Zaman Muhasebesi

"Yıllarımızı nasıl geçirdik?"



Yayın Türü: Üç Aylık
Yıl: 2
Sayı: 9
Tarih: Ekim 2017 – Safer 1439
e-mail: mail@tomurcuk-dergisi.com

Editör:
Furkan Uzun
İrtibat No.: +49176/24234298

İdare Yeri:
İGMG Aalen Fatih Camii
Gül Eğitim Merkezi
Adres: Ulmerstr. 104
73431 Aalen/ ALMANYA

Dergimizde geçen tüm makalelerin sorumluluğu yazarlarımıza aittir. Gönderilen yazılar, yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez.





Değerli Okurlarımız

Esselâm, Esselâm

Her geçen sayıda yazar kadrosuna birbirinden kıymetli, muhterem ve muktedir şahsiyetler katabilmeyi başaran Tomurcuk ekibimiz muhabbetle selamlıyori onlara Cenab-ı Hak'tan, dünya çapında neşriyatlar nasib etmesini niyaz ediyorum.

Muazzam bir emek sarf edip, böylesine gül kokulu bir dergiyle, okuyucularımıza sundukları, muhabbet saifeler için, kendilerine müteşekkir olduğumu ve duacıları arasındaki yerimi aldığımı belirtmek isterim.

Garbın âfâkını saran çelik zırhlı duvarların ortasında, filizlenen Tomurcuk, imanlı yüreklere üflenen tılsımlı bir ruh hâlidir.

Tomurcuk, materyalizmin metal yığınlarının tik-tak sesleri arasında, mânâ ve ruh kokan, sâf ve sûfi bir filizleniş muştusudur. Bir müjdeli muştu.. Bir umut, bir yeşeriş, bir duruş ve Hak'tan hakikatli ve Lütufkâr bir olduruş.

Elif duruşlu Tomurcuk gönüllülerine teşekkür, bu oluşu nasib eden Rabbim'e hamd ederim.

Vesselâm

Editör

İçindekiler

Ömür Dediğin

Dün - Bugün - Yarın

Ahmet Hasanoğlu

İnsanoğlunun doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimine "ömür" denir. Kendisine biçilen ömrü tamamlayan her canlının yaşamı birgün mutlak son bulur. Dünyaya teşrifimiz bize sorulmadığı gibi, bu geçici yurttan bîçare ayrılışımızın vakti de kulların arzusuna göre değil, Hâlik-ı Zü'l-Celâl'in takdiriyledir. Ancak doğumumuzla ölümümüz arasında geçirdiğimiz ömrün anlamlı ya da anlamsız kılınması kendi elimizdedir. Kopan her takvim yaprağıyla birlikte, ömrümüzden bir gün geri gelmemek üzere uçup gitmektedir adeta. Her senenin başında duvara astığımız takvim yapraklarını günbegün eksiltirken, ömrümüzün hızla azalmasından ve sonumuzun yaklaştığından ne denli haberdarız? Günlük rutin işlerimizin peşinde; dün-bugün-yarındı derken, "ya ahiret durumumuz ne halde" endişesiyle öz eleştiri yapabiliyor muyuz? Kâr zarar hesabını yapabilenlerin âhır ve âkıbetleri hayr ola...

Sağlıklı bir gözlem yaparsak, dün, bugün ve yarın dediğimiz şu üç günlük dünyada sanki bitmeyecek bir ömrü yaşıyormuşçasına doludizgin koşuşturduğumuzu, akıp giden zamanla birlikte ömrümüzün de tükendiğinin farkında olmadığımızı görürüz. Seküler ortamın süslü yüzü, insan ömrünün hızlıca geçtiğini unutturacak kadar çekici ve yanıltıcıdır. Halbuki Sünnetullah gereği yeryüzünde bir halden başka hale geçenler; örneğin yeni iken eskiyenler, ham iken olgunlaşanlar, noksan iken kemal bulanlar, sıcak iken soğuyanlar, bugün varken yarın aniden yok olanlar hep şunu nida etmekte: "Bak, ey Âdemoğlu! Doğdun ama öleceksin, sakın ha! Vaktini boşa harcama, imtihandasın, ömrünü iyi değerlendir".

Hiç şüphesiz insan olarak en önemli özelliğimiz ve sermayemiz akıl/fikir sahibi olmamızdır. Aklımızı yerli yerinde kullandığımızda dünya ve ahirette kârlı çıkar, iki cihan saadetine namzet oluruz. Peygamber Efendimiz (s.a.s) bir hadislerinde konuya şöyle açıklık getirirler: "Akıllı kişi nefsine hakim olan ve ölüm sonrası için çalışandır. Âciz kişi de, nefsini duygularına tâbi kılan ve Allah'tan dileklerde bulunup durandır" (Riyâzu's-sâlihîn, Hadis No: 67). Kaldı ki, mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de Yüce Allah: "Her ümmet için bir ecel vardır. Onların ecelleri gelince, ne bir saat ertelenebilirler ne de öne alınabilirler" (A'raf/34) ferman-ı ilâhisiyle ömürlerin sınırlı oluşunu açıkça beyan etmektedir. Dolayısıyla her insanın ve topluluğun muayyen bir ömrü vardır. Dünyada yaşayacağı günleri, alıp vereceği nefesleri sayılıdır. Bunda anlaşılmayacak ne var?



Akıllı kimse, bir serap gibi parıldayıp kaybolan ömür nimetine nankörce davranması yerine, sınırsız nimetlerin sahibi "Rezzâk-ı âlem"e müteşekkir olmalıdır. Ömür nimetine şükretmek, kişinin içinde bulunduğu zamanı ancak ilahî rızaya uygun geçirmesiyle mümkün olur. Zira Cenab-ı Hak: "Sonra, o gün size verilen nimetten elbette hesaba çekileceksiniz" (Tekâsür/8) uyarısını yapmaktadır. Bu durumda unutulmamalı ki, bizlere bahşedilen her yeni gün ve onun içindeki envâi nimetler öbür dünyaya dönük sorgu-sual sebebidir. Hatta kesintisiz aldığımız nefesi bile geri verdiğimize göre hiçbir şey bizim değil demektir.

"İki günü birbirine eşit olan zarardadır" (Ali el-Kârî, el-Masnû, 174) hadisini sıkça duymuşuzdur. Hayatın inişli çıkışlı yollarını katederken tabir-i caiz ise vites değiştirmek elzemdir. Araç kullananlar iyi bilirler, sürekli düşük vites hararet, yüksek vites ise selamet ve bir an önce menzile varıştır. Müslüman sâhil-i selamete giden yolu takip etmekle sorumlu olduğuna göre, adeta dev bir müsabakaya çıkmışçasına karşısına hedef olarak konulmuş olan Cennet'e ulaşma gayretinde olmalıdır. Elbet bu zorlu yarışta kişi zaman zaman bitap düşebilir, engellere takılabilir, ancak patinaj yapmaya özen göstermelidir. Ola ki yarışmacı yolda kalırsa, ümidini yitirmeden kaldığı yerden devam etmelidir. Nitekim hz. Mevlânâ'nın ifadesiyle de "bu yol ümitsizler yolu değildir".

Dün

Şimdi 2017 yılının son demlerine gelmişken, iletişim ve etkileşim çağında öğrendiklerini pratiğe dökmekte bir hayli zorlanan fertler olarak kendimizle yeniden yüzleşelim. İçe ve dışa dönük sorumluluklarımızın vaziyeti nedir? Mâlum iki kapılı bir han denilen dünyada bin bir gâile var, insanın bitmeyen arzuları ve sıkça yakındığımız geçim derdi var. Bütün bunlara karşılık da birgün insanlığı bekleyen mahkeme-i kübrâ var. Yaptıklarımız ve yapamadıklarımızla dün bulunduğumuz nokta ile bugün geldiğimiz nokta, hayır ve iflâh beklediğimiz yarına dair gönlümüze bir nebze umut serpiyor mu?

Modern çağın insanı baskın kültürün tesirinde nereye gittiğini düşünmeden, öz değerlerine sırt çevirmiş vaziyette korkunç bir dönemecin eşiğinde kıvrandığını gözardı etmektedir. Huzur aradığı dünya işleri ve ilişkilerinde genelde tatminsiz ve umutsuz, ahiret noktasında ise nemelâzım ve vurdum duymaz. Buna rağmen emeksiz Cennet hayallerindedir. Kur'ân'a göre insan ancak çalıştığının karşılığını alacaktır. Dolayısıyla mümin -sınav bilinciyle- dünyada yaşarken Cehennem'e düşmekten sakınacak, bununla birlikte Cennet'e girme umudunu da yitirmeyecektir. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, mühim olan akıl sermayesini iyi kullanmak, iradeyi doğruya ve güzele yönlendirmek, Allah'ın rızasına uygun ameller yaparak huzuruna yüz akıyla çıkabilmektir.

Bazen "ömür dediğin" nedir ki? diye dökülüverir dilimizden... 950 sene yaşayan Hz. Nuh Peygamber bile ömrü tek cümleyle "bir kapıdan girip öteki kapıdan çıkmak" olararak özetlemiş ... Öyle ise süslü ve gizemli bir güzele benzetilen dünyaya kaş göz atmak, bel bağlamak akıl kârı değildir. Çünkü o vefasız dilber, -çağlar boyu- kendisine gönül bağlayan hiç kimseye yar olmamıştır.

Bu manada dervişe sormuşlar:

- Hayat nicedir?

Demiş ki:

- Hafız! Hayat bilmecedir, attığın her adım bir hece, çözene gündüz, çözemeyene gecedir.

Hayatın anlam ve gayesini gündüz kıvamında çözebilmek dileğiyle ...

Kopan her takvim yaprağıyla birlikte, ömrümüzden bir gün geri gelmemek üzere uçup gitmektedir adeta.

Sevgililer Sevgilisini Sevmek



Cüneyd Varol

O Güller Şâhı'nı tanıyabilmek,

O Gül'ün mübârek kokusundan ve rûhânî dokusundan nasip alabilmek,

O Gül'ün yaprağında bir şebnem tânesi olabilmektir…

Bu yolda gereken en temel malzeme ise O'na olan muhabbettir.

Peygamber Efendimiz (sallahu aleyhi vesellem)'in sevgisini ve muhabbetini kelimelerin sınırlı imkânları ile izah etmek mümkün değil ve bu fakirin bunu kaldıracak kuvvetide yoktur. Onun için bizde özün özü olan Ayet,-hadis,sahabe ve Allah dostlarından dinleyelim.

Efendimiz (sallâllâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuşlardır:

"Allâh'ı, nîmetleriyle perverde kıldığı için sevin. Beni de Allâh'ı sevdiğiniz için sevin. Ehl-i Beyt'imi de beni sevdiğiniz için sevin!" (Tirmizî, Menâkıb, 31/3789)

Peygamber Efendimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)"Kişi sevdiğiyle beraberdir." buyurmuşlardır. (Buhârî, Edeb, 96)

Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi vesellemi) layıkıyla sevebilmek için ahlakıyla ahlaklanmak gerekir. Rabbimiz (Celle Celaluh) "Şüphesiz ki sen yüce bir ahlak üzerinesin''(-Kalem,68/4) ''Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik" (Enbiya 21/107) buyurmuştur.

"Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salât ediyorlar. Ey iman edenler! Siz de ona salât edin, selam edin." (Ahzab 56)

"Şânım hakkı için, size kendi içinizden öyle bir Peygamber geldi ki, sıkıntıya düşmeniz ona ağır gelir; size düşkündür, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir." (Tevbe, 128)

İnsanlığın dalaletten hidayete, birlik ve beraberliğe,barış ve huzura kavuşmaları ancak Hz. Peygamber Efendimiz (Sallallahu aleyhi vesellemin) Sünnetine ittiba etmekle mümkündür. Efendimiz (Sallallahu aleyhi vesellemi) sevmek mü'min olmanın olmazsa olmaz şartıdır.

Allah (Celle Celaluh) ''Peygamber, mü'minlere kendi canlarından daha önce gelir.'' (Ahzab 33/6) buyurmuştur. O, bize kendi canlarımızdan daha yakın ve daha ileridir.

Rasûlullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'e muhabbet, hadîs-i şerîfte de hakikî îmanın şartı olarak zikredilmiştir:"Nefsim kudret elinde olan Allah'a yemin olsun ki; sizden biriniz, ben kendisine; anasından, babasından, evladından ve bütün insanlardan daha sevimli olmadıkça hakikî manada iman etmiş olamaz."(Buhârî, Îman, 8)

Bu itibarla sahâbe-i kiram Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'in en ufak bir arzusuna dahi: "Anam, babam, canım, her şeyim Sana feda olsun ya Rasulallah!" diyerek koşturmuş ve her vesîleyle O'na olan sevdalarını tescil ettirmişlerdir.

Şeyh Gâlib'in:

Sen Ahmedi Mahmûd u Muhammed'sin Efendim,

Hak'dan bize sultân-ı mueyyedsin Efendim

Ashabın Peygamberimize karşı sevgisi

Hz. Enes (Radıyallahu anh) anlatıyor: "Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellemi) berber tıraş ederken gördüm. Ashabı etrafını çevirmişti. Tek saç telinin dahi yere düşmesini istemiyorlar, birinin eline düşsün istiyorlardı."(-Müslim, Fezâil 75)

Yine Hz. Enes (Radıyallahu anh) sahabe hanımların Hz.Peygam-

ber (sallallahu aleyhi ve sellem) sevgisini anlatıyor: "(Annem) Ummu Suleym (R.anha), Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem)'in kaylûle uykusu uyuması için yere bir deri örtü sererdi. Efendimiz uyandığı zaman annem o deri örtünün üzerinden Peygamberimizin terini toplayarak bir şişeye koyar, onu sürünme maddesine karıştırırdı."(Buhârî, İstizan 41; Müslim, Fezâil 84)

Hz. Enes (Radıyallahu anh) "Rasulullah (Sallallahu aleyhi ve sellem) sabah namazını kılınca, Medine'nin hizmetçileri elinde su bulunan kaplar olduğu halde kendisine gelirlerdi. Efendimiz (Sallallahu aleyhi ve sellem) de bütün kaplara elini batırırdı. Bazen sabahları hava soğuk olurdu, ancak yine de elini suya batırırdı."(Müslim, Fezâil, 74)

Ensardan bir kadının babası, kardeşleri ve kocası Hz. Peygamber'le birlikte Uhut'ta şehit düşmüşlerdi. Bu kadın gelip: "Bana Resulullah'dan (Sallallahu aleyhi vesellem) haber verin." dedi. Oradaki Müslümanlar:"Allah'a hamdolsun, o tam senin istediğin gibi iyidir." dediler. Bunun üzerine kadın: "O'nu bana gösterin!" talebinde bulununca, oradakiler onu Resulullah'a (Sallallahu aleyhi vesellem) götürdüler. Kadın Resulullah'ı (Sallallahu aleyhi vesellem) görünce: "Sen sağ olduktan sonra her musibet bana hafif gelir." dedi. (Beyhaki)

Hazret-i Ali (Radıyallâhu anh) der ki:

"Ben Mekke'de Allâh'ın Rasulu ile dolaşırdım. Bir gün, beraberce Mekke dışına çıktık. Önünden geçtiğimiz her taş ve ağaç O'na;
«Salât ve selâm Sana olsun ey Allâh'ın Rasûlü!..» diye selâm vermeye başladı."

Ashab-ı kiramın Peygamberimize (Sallallahu aleyhi vesellem) olan sevgi ve muhabbetine düşmanları dahi şahitlik etmişlerdir. Peygamber (Sallallahu aleyhi ve sellem) Hudeybiye barışı öncesindeki umre yolculuğunda mikat mahalline kadar gelip ihrama girmişlerdi. O sırada Kureyşliler ile Peygamberimiz arasında elçilik yapmak için Müslümanların yanına gelen Urve bin Mes'ud, kavmine döndüğü zaman ashabının ona karşı bağlılık durumunu şöyle anlatmıştı: "Ey kavmim, iyi dinleyin! Ben pek çok kralın huzuruna elçi olarak çıktım; Kisrâ'nın, Kayser'in, Necâşî'nin yanlarına girdim. Ama müslümanların Muhammed'e karşı olan yüksek bağlılık ve hürmetlerini, hiçbir millette görmedim. Bir şey emretse hepsi birden koşuyorlar. Abdest alsa, abdest suyundan kapmak için birbirleriyle mücadele ediyorlar. Bir şey konuşsa hemen seslerini kısıyorlar. O'na duydukları tazim sebebiyle yüzüne dikkatle bakmıyorlar, başlarını önlerine eğiyorlar. Başından bir saç düşse hemen onu alıp saklıyorlar. Bu zât size makul bir teklifte bulunuyor, onu kabul edin!"(Ahmed, IV, 323-324)

Ebu süfyan müslüman olmadan önce şöyle demiştir: "Hiçbir kimsenin başka birini, Muhammed'in ashabının Muhammedi sevdiği gibi sevdiğini görmedim." (Beyhaki)

İmam Rabbanî (k.s) 44. mektubunu tamamen Efendimiz (Sallallahu aleyhi vesellem)'i tanıtmaya ayırmıştır. Bu mektubumu, âhiretde azâblardan kurtulmak için vesîle yapacağım. Aleyhissalâtu vettehiyyat Efendimizi medh etmeğe kalkışmıyorum. Yazılarımı, Onun ile kıymetlendiriyorum.

> **"Hiçbir kimsenin başka birini, Muhammed'in ashabının Muhammedi sevdiği gibi sevdiğini görmedim."**

Arabî beyt tercemesi:
Muhammed aleyhisselâmı
medh edemiyorum,
Onunla, yazılarımı kıymetlendiriyorum.

Allah Teâlâ'ya sığınarak ve O'ndan yardım dileyerek ikrar ediyorum ki: Muhammed "Aleyhisselâm", Allah Teâlâ'nın Resulu, Âdemoğullarının Efendisidir. Kıyâmet gününde en çok ümmeti olan da O'dur. Öncekiler ve sonrakiler arasında Allah katında en şereflisi O'dur.

Kıyamet günü kabirden en önce kalkacak olan odur. En önce, O şefaat edecek ve O'nun şefaati herkesten önce kabul edilecektir. Cennet kapısını önce o çalacak ve Hakk Teâlâ kapıyı O'nun için açacaktır. Kıyamet gününde Livâü'l hamd denilen bayrak, O'nun elinde bulunacak. Âdem "Aleyhisselâm" ve O'nun dışındaki (bütün müminler ve peygamberler de), bu bayrak altında bulunacaktır.

Bir hadîs-i şerîfde Hz. Peygamber "Kıyamet günü, önce gelenlerin ve sonra gelenlerin seyyidiyim. Hakîkati bildiriyorum, öğünmüyorum", buyurdu. Bir hadîs-i şerîfde, "Ben Allah Teâlâ'nın habîbiyim, sevgilisiyim.

Onun izinde giden, mahbubluk derecesine yükselir. Çünki, muhib [ya'nî aşık], sevgilisinin ahlâkını, alâmetlerini kimde görürse, onu da sever.

''Peygamberlerin Reîsiyim. Bunda övünmek yok". Bir hadîs-i şerîfde, Peygamberlerin sonuncusuyum, öğünmüyorum. Ben Abdullah'ın oğlu Muhammed'im. Allah Teâlâ insanları yarattı. Beni insanların en iyisi arasında kıldı. Sonra insanları fırkalara [kavimlere, ırklara] ayırdı.

Beni, en iyisinde bulundurdu. Sonra onları kabile kabile ayırdı. Beni en iyisinde bulundurdu. Sonra, bu cemâati evlere ayırdı. Beni, en iyi evden [yanî âileden] dünyâya getirdi. İnsanların en iyisiyim. En iyi âiledenim. Kıyamette, herkes sustuğu zaman, ben konuşacağım. Kimsenin kımıldayamadığı vakitte, onlara şefâat ediciyim.

Kimsede ümit kalmadığı bir zamânda, onlara müjde veriçiyim. O gün her iyilik, her türlü yardım, her kapının anahtarı bendedir. Livâ-i hamd benim elimdedir. İnsanların en hayırlısı, en cömerdi, en keremlisiyim. O gün emrimde binlerce hizmetçi vardır. Kıyâmet günü, Peygamberlerin imâmı, hatîbi ve hepsine şefâat edici benim.

Bunları öğünmek için söylemiyorum.Hakîkati bildiriyorum. Hakîkati bildirmek vazîfemdir. Bunları söylemezsem, vazîfemi yapmamış olurum] buyurdu. O olmasaydı "Aleyhissalâtu vesselâm", Allahü teâlâ, hiçbirşeyi yaratmazdı. Rab olduğu, ma'bûd olduğu meydâna çıkmazdı. Âdem "Aleyhisselâm", su ile toprak arasında iken [ya'nî çamuru yoğrulurken], O "Aleyhisselâm" Peygamber idi.

Fârisî beyt tercemesi:
Günâh işlese de, çekilmez hesâba,

böyle bir seyyidin izindeki kimse. Bütün insanlığın seyyidi, en üstünü olan, böyle bir Peygambere "Aleyhissalevâtu vettehıyyât" inanan, Onun yolunda giden kimse, elbette ümmetlerin en iyisi olur. Âl-i İmrân sûresinin, (Siz ümmetlerin, din sâhiblerinin en hayrlısı, en iyisisiniz!) meâlindeki yüz onuncu âyeti bunlara müjdedir.

Ona inanmıyan, [Onu anlıyamıyan, kendileri gibi sanan], insanların en kötüsüdür. Tevbe sûresinin, (Vahşî, kalbleri katı câhiller, sana inanmaz. Dahâ çok münâfıkdırlar) meâlindeki doksan sekizinci âyeti bunları göstermekdedir. Dünyânın bugünkü hâlinde, Onun sünnet-i seniyyesine [ya'nî islâmiyyete] uymakla şereflendirilenler, ne kadar bahtiyârdır. Onun dînine inanan, Ona ümmet olanın, az bir iyiliğine kat kat sevâb verilir.

Eshâb-ı Kehf "Rahmetullahi aleyhim ecma'în" bir güzel iş yapmakla, yüksek derecelere kavuştu. Bu işleri de, din düşmanları, her tarafı kapladığı vakit, kalplerindeki îmânı korumak için, başka yere hicret etmeleri idi. Bugün, Ona îmân edip, az bir ibâdet yapmak, sanki düşman saldırıp, her tarafı kapladığı zamânda, askerin, az bir hareketinin çok kıymetli olmasına benzer. Sulh zamânında, askerin, bundan kat kat fazla çalışması, böyle kıymetli olamaz. Muhammed "Aleyhisselâm", Allahu teâlânın mahbubu olduğu için, Onun izinde giden, mahbubluk derecesine yükselir. Çünki, muhib [ya'nî aşık], sevgilisinin ahlâkını, alâmetlerini kimde görürse, onu da sever. Ona uymayanların hâlini, bundan anlamalı!

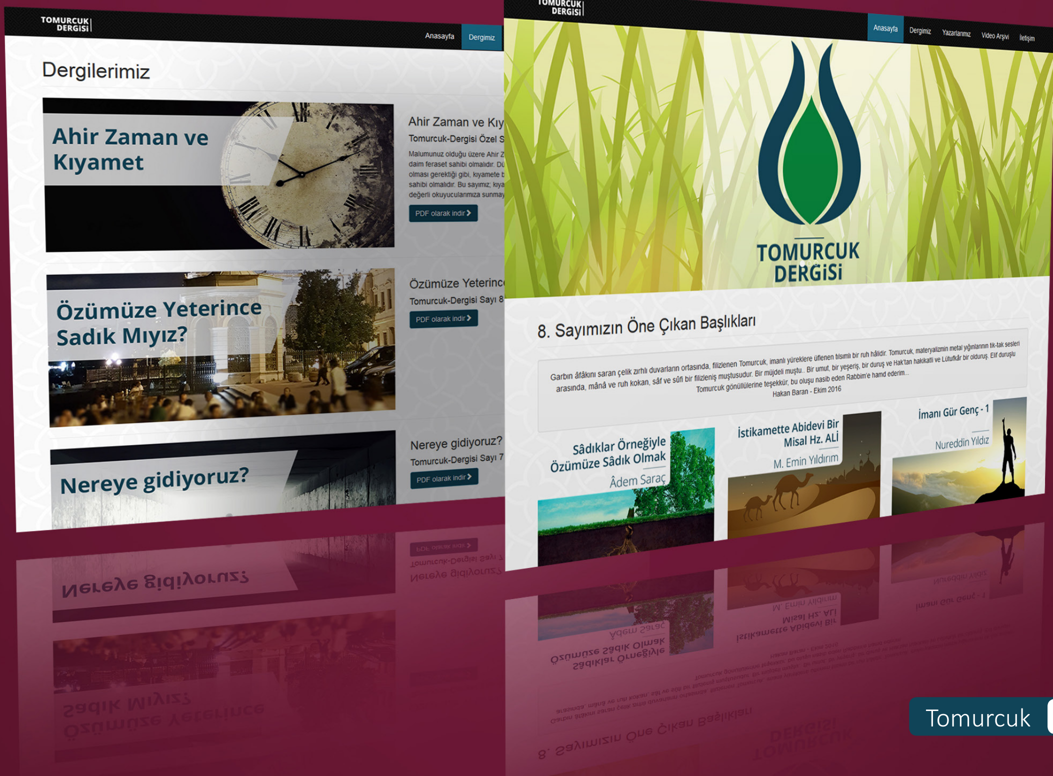
Fârisî beyt tercemesi:
Muhammed "aleyhisselâm",
yüzü suyudur cihânın,
kapısının toprağı olmayan, toprak altında kalsın!

Yüce Rabbimiz bizleri samîmî bir kul, Nebiyy-i Muhterem'ine (Sallallahu aleyhi vesellem)'e lâyık bir ümmet eylesin! Amin.



www.
tomurcuk-dergisi
.com

Her Tomurcuk bir başlangıçtır...



Edebiyat

Hakan Baran

Boş bir kağıtla kalemin muhabbetidir edebiyat. Bu muhabbet, kâh büyülü sözdür, kâh mürekkebin kağıda bıraktığı ince ruhlu izdir. Duygunun, düşüncenin, hayalin estetik ve muhkem bir üslûpla söze ve yazıya aksetmesi, ışıltılı yansımasıdır.

Söz ve yazı... İkiside hayatı anlatan, ona şekil veren, yönlendiren, onu değiştiren, bazen düzelten bazen bozan, bazen renklendiren bazen soğuk gri bir girdapta boğan, velhâsılı kelâm hayata tam da orta yerinden kâh menfi, kâh müsbet, müdahale edendir. Etki eden, etkileyendir. Tam da bu yüzden etkileyicidir. Etkili ikili; söz ve yazı...

Edebiyatın ihtivasını etkili söz ve yazı oluşturur. Etkili söz ve yazının varlığı ise muhkem bir dile muhtaçtır. Muhkem bir dil, ancak köklü bir medeniyet ve kültür mirasıdır. İşte köklü bir medeniyet ve kültürün mirası köklü bir dilin, kalpten dudağa akış akış yansımasına söz, Mürekkepten kağıda nakış nakış yansımasına da yazı, ikisinin; zamana, mekana ve insana üflediği tılsımlı muştuların güftesine de edebiyat denir.

Söz ve yazı... Bu ikisinin, bu ikilinin edebiyat olması için, sözde belagat; yazıda insicâm ve bediî mutlaktır. Sözde belagat fesâhattan geçer. Söz, söylenenin fasihliğiyle berraklaşır. Söz, muktezâyı hâl ve makam şartıyla akıcı bir üslupla söylendiğinde belagat kazanır ve etki eder. İşte söz, duruma uygun bir şekilde, maksadın birbirinden farklı usullerle aktarılma ustalığıyla, birde mâna ve âhenk kazandırılarak ifade edildiğinde belagat kazanr ki ancak o vakit edebiyat olur. Öyle bir konuşur ki hatip, hitâbet yüreklerde karşılık bulur, yerin dibine sokulmuş, haklı, arşın üstüne çıkar ve öyle bir konuşur ki hatip, hitâbet, garabete dönüşür de, haklı, yerin dibine sokulup zelil olur.

“Söz ola kese savaşı,
Söz ola kestire başı.
Söz ola ağulu aşı,
Bal ile yağ ede bir söz”[1]

İşte edebiyatın sözü, işte sözün gücü...

Edebiyatta, söz de yazı da mühimdir. Söz uçar yazı kalır misâli bir nebze daha mühimdir adeta yazı.

“Yemek yerken, tabak; su içerken, bardak mühimdir”[2]

1 Şiir (Yunus Emre)
2 Nikah konulu bir sohbette zikredilen söz (Hafız Dursun Ali Kasapoğlu)

Mürekkebin kağıda yansıması ve yazı... Yazıda insicâm ve bedîî... Yazıda düzgünlük, yazıda güzellik... Edebiyat cümle kapısından girdiğinizde içeri, avlunun iki ayrı bölümünde, söz ve yazı karşılar sizi. Sözden söz ettik ya hani, oraya bir selâm verip, hane-i yazıya geçtiğinizde, iki kapı açılır ardına kadar. Biri nazım biri nesir. Harfler, heceler, kelimeler, cümleler aslında bu iki kapıda esir. Nazım kapısı aralandığında; oradan, özel muhtevasıyla belirli-belirsiz biçimi ile, özel bir anlatım tarzı ile ve özel etkisi ile şiir sızar. Şiir sarar, sarmalar, etkiler, büyüler, alır götürür...

“Yağmurlardan sonra büyürmüş başak,
Meyveler sabırla olgunlaşırmış.
Birgün gözlerimin ta içine bak,
Anlarsın ölüler niçin yaşarmış.
Yağmurlardan sonra büyürmüş başak.”[3]

Nesir kapısı aralandığında ise oradan roman sızar, makâle sızar, hikâye sızar, günlük sızar, anı sızar, mektup sızar... Bir roman okursunuz bir hayat yaşarsınız, yeni bir roman yeni bir hayat, yine bir roman yine bir hayat... Roman hayattır! Bir makâle okursunuz, bir konu hakkındaki

3 Şiir (Mona Rosa – Sezai Karakoç)

fikriniz değişir belkide. Gelişir, olgunlaşır. Fikri sabit fakat çevresine etkili bir kişiye o konuyu anlatıp ikna edersiniz. O da çevresine etki eder. Çevre etkilenir, etkileşir, güzelleşir.

Bir mektup yazar, hâlinizi, ahvâlinizi anlatır, bir mektup alır halleşirsiniz...

Edebiyat, sözün ve yazının esir oldukları kapıları aralamıştır. O, kıyalı kapılardan, sızıp özgürleşen, özgünleşen bir şiir ayakalrınızı yerden keser; bir araştırma yazısı ayaklarınızı yere bastırır, bir makâle öğretir, bir roman yeni bir hayata yelken açtırır.

Söz ve yazı, insanın ruhuna yelken açmış bir gemidir. O geminin kaptanı edebiyat, rüzgarı muhabbettir.

Boş bir kağıtla, kalemin muhabbeti...

Kalbin tedavi yolları



İbrahim Kızıltepe

Hasta olan kalp tedavi olmazsa ölebilir. Kalbi ölenin sonu ne kötüdür.

Kardeşlerim, hastalıkların bazılarından yazılarımızda bahsetmeye çalıştık, dünya sevgisinin getirdiği çoğu hastalıklarımızı tedavi etmek için bazı tavsiyelerim olacak. Önce kendi nefsime, sonra siz okuyucu kardeşlerime. Hakk'ı hak bilip, batılı batıl bilmeyi Rabbim nasip etsin.

Kur'an elimizde (mealler, tefsirler, sohbetler) Rabbimiz'in bize göndermiş olduğu en güzel örnek Efendimiz Hazreti Muhammed Sallahu Aleyhi Vesselem'in Sünnet-i Seniye'si elimizde (hadis kaynakları). Ailelerimiz en önemli sığınaklarımızdandır, oraları iyi kollamamız gerekmektedir. Kötü huyumuzu teşhis edip o hastalığımızı bir an önce iyileştirmemiz bizim için hayatî önem arz etmektedir. Tövbeler, gece itirafları (Teheccüt Namazları), göz yaşı ile karakter yapımızı tekrar düzenlemek zorundayız. Bir kere verilen hayat şansımızın sonunun ne vakit geleceği bilinmediğinden, iyi değerlendirmek zorundayız! Kendine yapılmasını istemediğin ne varsa başkalarına da yapma! Prensip bu olmalı ve kendin için istediğin güzellikleri kardeşin için de iste ama gerçekten iste, bak nasıl değişiyor çehren ve çevren. Kalk geceleri mü'min kardeşin için dua et bakalım kalbinde ona karşı kötülük besleyebiliyor musun. O sana selam vermese bile sen dikil karşısına, samimi duygularla selam ver ona. Fakat artistlik yapmadan, samimiyetinle. İki kapılı bir handa olduğunu unutmadan yaşa. Geldik, baktık, geçtik şu dünya sahnesine. Senelerin nasıl geçmiş olduğunu 80 yaşındaki dedeye sor. Veya fazla uzağa gitme kendine sor. Değer mi diye bir tart yaptıklarını, kırdığın kalplerin hesabını sor, sor ki o gün gelmeden hesaba çek kendini. Özür dile gerekirse, kuldan özür dileyemiyorsan nasıl Rabbine tövbe edeceksin, yaptıklarından özür dileyeceksin?

Ah nefsim sana yazıyorum bu satırları, siz kardeşlerime yazıyorum, kırmadan, dökmeden hesap gününe hazır olsak güzel olmaz mı?

Hatayı hep başkasında aradık, kendimize hiç toz kondurmadık. Hep biz haklıydık, hep bize haksızlık yapıldı. Nefsimiz kendi hatalarımız ile aramıza setler çekti. Göremedik. Fakat görelim artık, hatasız dost arayan dostsuz kalır boşuna denmemiş!

Gelin Kur'an ve Sünnet üzere yaşamaya karar verelim tekrardan şehadet getirelim. Aklımızı başımıza alalım, çok karmaşık bir zamanda yaşıyoruz, Allah (cc) sonumuzu hayır eylesin. Gençlerin ideal problemi büyük, İslam diye bir gündemleri yok olmak üzere. Bunun sebebi biz büyüklerin çarpık düşünceleri ve yaşayış tarzları olmasın. Biz örnek hayat yaşamaya gayret edelim eksiklerimizi Rabbim tamamlasın. Biz gayret edelim, O zaten üzerimize kaldıramıyacağımız yükü yüklemez. Camilerimize sahip çıkalım, her gün muhakkak bir vakti cemaatle kılalım. Ailemize sahip çıkalım, her gün onlarla belli saatlerde sohbet edelim konuşalım şakalaşalım. Kopuk bir hayat yaşamayalım. Evet evlerimiz büyüdü her çocuğun odası var. Herkes kendi odasında kendi dünyasında kalmasın. Yemeklerin beraber yenmesini bile elimizden aldılar. Dedik ya zor zaman, ahir zaman. Fakat bu zamanın insanıyız işte. Gelecek daha da zorlaşacak, hazırlıklı olamazsak, kalplerimizi tedavi edip etrafımıza ışık tutamazsak bunun mesuliyeti asırlara mâl olacaktır. Allah (c.c.) muhafaza buyursun.

İslamı Hayata Taşımada

PEYGAMBER ÖRNEKLİĞİ

Muhammed Emin Yıldırım

﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾

"Andolsun size kendi içinizden öyle bir Peygamber gelmiştir ki, sizin sıkıntıya uğramanız ona çok ağır gelir. O, size çok düşkün, müminlere karşı çok şefkatlidir, merhametlidir. (Ey Muhammed!) Yüz çevirirlerse de ki: Allah bana yeter. O'ndan başka ilâh yoktur. Ben sadece O'na güvenip dayanırım. O yüce Arş'ın sahibidir." (Tevbe Sûresi, 9/128, 129)

Günümüz Siyer okumalarının en önemli sorunlarından biri de, Hz. Peygamber'in (sas) hem beşer, hem de resûl olduğu dengesinin tam olarak korunamamasıdır. Bir taraftan Efendimiz'in (sas) beşer oluşu, resûl ve nebî oluşundan koparılarak hâşâ sıradanlaştırılarak takdim edilmeye çalışılırken, öte yandan O'nun insanüstü oluşu, her hali ile mucizelerle örülmüş bir hayatın sahibi olduğu iddia edilmektedir. İfrad ve tefrid sayılacak bu yaklaşımlara bulaşmadan, Hz. Peygamber'in (sas) "Allah'ın kulu ve resûlü" olduğu hakikatini unutmadan, insanlığa en güzel örnek olarak gönderildiği ve O'na (sas) tabi olmayı isteyenin bizzat Allah (cc) olduğu gerçeği ekseninde, meseleyi ele almak gerekiyor.

Hz. Peygamber'in (sas) beşer olduğunu söylemek, O'nun hayatında var olan mûcizeleri inkâr etmeyi gerektirmez. O (sas) Allah'ın peygamberi olarak başta Kur'an olmak üzere birçok mûcize ile gönderilmiştir. O'nun tek mûcizesinin Kur'an olduğunu söylemek, başta Kur'an'a aykırıdır. Çünkü Kur'an, Efendimiz'e verilen başka mucizelerden de bahsetmektedir. [1]

Tam bu noktada mûcize üzerinde de kısaca durmakta fayda var. Mûcize; kelimesi "a-c-z" kökünden ve "if'al" vezninden ism-i fail olup, manası, "insanı aciz bırakan iş" demektir.[2] Kur'an içerisinde "acz" kökünden gelen çeşitli fiil ve sıfat kalıpları ile birçok kullanım olmasına rağmen, "mûcize" kelimesi bilinen terim anlamı ile hiç geçmemektedir. Yine Hadislerin Arapça metinlerinde de "mûcize" kelimesine rastlayamıyoruz. Bu kelimenin İslam ilim tarihinde ilk kullanılmaya başlandığı dönemi, bazı araştırmacılar Hicri 4. yüzyıl olarak gösterirler. [3] Öyleyse bugün gerek Kur'an meallerinde, gerek Hadis tercümelerinde "mûcize" diye okuduğumuz yüzlerce ifadenin aslı hangi kelimedir? Bu sorunun cevabını bulmak için Kur'an ve Hadislere müracaat ettiğimizde; "ayet ya da çoğul olarak âyât, beyyine, burhan, sultan, hak veya furkan" kelimelerinin kullanıldığını görmekteyiz. Bugün mûcize dendiği zaman ilk akla gelen, Hz. Salih'in dişi devesi,[4] Hz. Musa'nın asası ve bembeyaz eli, [5] Hz. İsa'nın gösterdiği

1 En'am Sûresi, 6/124; Araf Sûresi, 7/146; Tevbe Sûresi, 9/26, 40; Nahl Sûresi, 16/33; İsra Sûresi, 17/1; Saffat Sûresi, 37/14,15; Fetih Sûresi, 49/27; Kamer Sûresi, 54/2
2 İbn Faris, *Mucemu Mekayis fi'l-Lûğa,* s. 738-739

3Bulut, Halil İbrahim, *TDV, İslam Ansiklopedisi,* c. 30, s. 350-351
4Araf Sûresi, 7/73
5Araf Sûresi, 7/106-108; Hud Sûresi, 11/96; Kasas Sûresi, 28/31-32, 35

nice olağanüstü işleri [6] ve diğer birçok peygamberin harikulade hadiseleri hep Kur'an içerisinde "ayet" veya "ayât" şeklinde ifade bulmaktadır.

Sözlük anlamı "insanı aciz bırakan iş" olarak beyan edilen mûcize kelimesinin terimsel anlamda tarifi ise şöyle yapılır: "Peygamberlerin, nübüvvetlerinin doğruluğunu teyit etmek için Allah tarafından elçilerine bahşedilen harikulade (adet üstü) işlere mûcize denir." [7] Bu tarif gereği mûcize dendiği zaman akıllara hemen adet üstü, fevkalade, olağan dışı ve harikulade işler gelmektedir. Fakat bugün bizim için artık sıradanlaşan, her gün gördüğümüz için alıştığımız nice şeylerde, bir beşer olarak bizleri aciz bırakmaktadır. Eğer etrafımızda binlerce şey karşısında böyle aciz kalıyorsak, yine bir beşer olarak bunların en küçüğünü dahi ortaya koymamız imkân sahasında değilse, demek ki, bizler binler mûcizenin ortasında bir hayat sürmekteyiz.

Hal böyle olmasına rağmen yine de insan, artık her gün gördüğü için alıştığı, kendisi için sıradanlaşan bu şeylerle değil, harikulade bazı olaylarla tatmin olmak istemekte, daha açık işaretleri müşahede etme arzusuna girmektedir. İnsanın böyle bir beklenti içerisinde olduğunu elbette bilen Rabbimiz, işte bunun için, tarifi mümkün olmayan rahmetinin bir gereği olarak insana, harikulade sayılabilecek bazı açık işaretler taşıyan mûcizelerini, elçilerinin aracılığı ile göndermiştir.

6Alî İmran Sûresi, 3/49-50

7 Bâkıllanî, *İ'câzü'l-Kur'an, s.216; Zerkanî, Menahilü'l-İrfan, c.1, s.66*

Rabbimizin gönderdiği bu mûcizeleri peygamberlerinin eliyle, ilahî mesaja muhatap olan belli topluluklara ulaştırırken, bunlar amaçsız ve gayesiz bir şekilde değil, belli bir amaç doğrultusunda ortaya çıkmaktadır. Yani hiçbir mûcize sebepsiz ve amaçsız değildir; her birinin gündeme gelmesinin alt bir zemini vardır. Bu gözle mûcizelere baktığımızda, Rabbimizin mûcizeleri göndermesinin üç temel amacının olduğunu görürüz. Bunlardan ilki; hidayet vesilesi olması içindir. İkincisi; helak'e meşru bir sebep olması için, yani itiraz kapılarını tamamen kapatmak içindir. Üçüncüsü ise; elçilere ve onlara iman edenlere bir nusret/yardım olması içindir.[8] İşte bu üç temel amaçtan dolayı Rabbimiz gönderdiği elçilere ilahî bir ikram olsun diye çeşitli mûcizeler bahşetmiştir.

Peki, bu ikram-ı ilahiyeler idrak edilmeleri itibari ile hep aynı nitelikte midir? Elbette ki hayır! Birçok kelam âlimimiz bu yönü ile de mucizeleri üçe ayırır. Onlara göre bu ilahî ikramlar; bazen hissi olabilir; beş duyu ile algılanan, yaşanan zaman ve mekân ile sınırlı kalabilir. Bazen haberi olabilir; yakın ve uzak gelecekte olacak bazı hadiselerin nasıl gerçekleşeceği yönünde bilgiler içerebilir. Bazen de aklî olabilir; buna bilgi mûcizesi de denir; zaman ve mekân üstü bir muhteva taşıyabilir; ilk gün mûcize olduğu gibi, son güne kadar da mûcize olma özelliğini ve etkisini devam ettirir. [9]

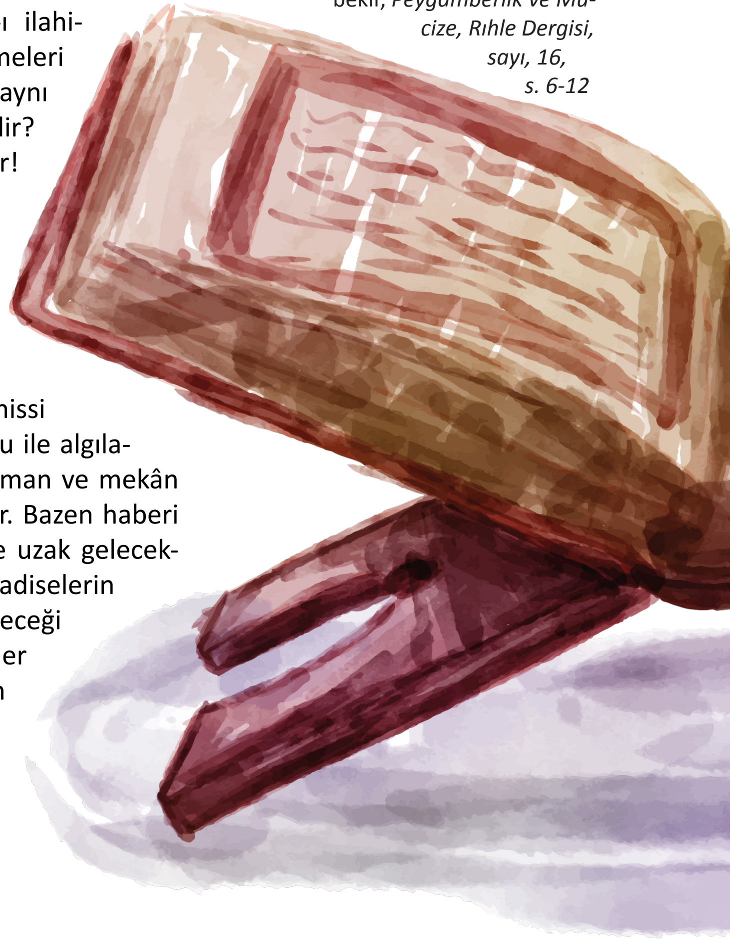
8 Bulut, Halil İbrahim, *TDV, İslam Ansiklopedisi,* c. 30, s. 350-351

Peygamberlik silsilesinin son halkası olan Efendimiz'in (sas) hayatında bu üç mûcize çeşidine de rastlamak mümkündür; ama O'na (sas) bahşedilen en büyük mûcize, şüphesiz Kur'an'dır. [10] Dolayısı ile Efendimiz'in (sas) kendinden önce gelen peygamberler gibi hissi mûcizeler gösterdiğini kabul etmek, bu konuda Kur'an ayetlerini ön yargıdan uzak bir şekilde bütüncül bir göz ile okumak gerekir. [11]

9 Bulut, Halil İbrahim, *TDV, İslam Ansiklopedisi,* c. 30, s. 350-351

10 Taha Sûresi, 20/133; Ankebut Sûresi, 29/50, 51

11 Daha geniş bilgi için bkz: Sifil, Ebubekir, *Peygamberlik ve Mucize, Rıhle Dergisi, sayı, 16, s. 6-12*



Efendimiz'in (sas) resûl ve nebî oluşunun bir yansıması olarak mûcizelerini kabul etmek, O'nun bizlere rehber ve örnek olarak miras bıraktığı mesajlarını gölgelememelidir. Kâmil bir hayatın sahibi olan Efendimiz'in hayatında mûcizeler ne kadar bir yer tutuyorsa, o kadarı ile yetinmek, mûcize eksenli bir okuyuş yerine, Efendimiz'in örnek ve model oluşu göz önünde tutularak bir okuma yapılmalıdır. Hz. Peygamber'in (sas) bir peygamber olarak kendine özgü durumları olması muhakkaktır, ama o insanlığa örnek olarak gönderildiği için özellikle bizler açısından mühim olan bu alandır. Bunun ihmal edilişi, Hz. Peygamber'in o bereketli hayatından tam olarak istifade edememeyi getirecektir.

Bizlerin her daim aklımızda tutmamız gereken bir hakikat var ki; "Efendimiz'in (sas) yaşadığı hayat başlı başına zaten bir mûcizedir. Büyük İslam âlimi İbn Hazm (v.456/1064) bu hakikati şöyle ifade eder: "Allah Resûlu'nün (sas) sîreti, üzerinde düşünüp taşınana O'nu doğrulamayı kaçınılmaz kılar. O'nun gerçekten Allah'ın elçisi olduğuna, (yaşadığı hayat) şahitlik eder. Şayet Resûlullah'ın (sas) sîreti dışında başka herhangi bir mûcizesi olmasaydı, o sîret tek başına mûcize olarak yeterdi." [12]

Bu sözlerin sahibi olan İbn Hazm, Resûlullah'ın (sas) hayatındaki mûcizeleri inkâr eden birisi değildir. Siyer ile alakalı o güzel kitabında, hemen ilk sayfalarda, "Resûlullah'ın Allah'ın elçisi olduğuna dair deliller" başlığında, tam otuz yedi tane mûcizeye yer vermiştir. [13] O, tüm bu mûcizeleri bilen ve kabul eden biri olarak, Efendimiz'in (sas) hayatının tamamının da bir mûcize olduğunu beyan etmiştir.

Bizlere düşen, Efendimiz'in (sas) hayatında var olan mûcizeleri kabul edip, bugün modern insanın düştüğü bir çıkmaz olan akılla her şeyi izah etmeye çalışma hastalığına bulaşmamak, sahih rivayetlerle bize ulaşan o mucizeleri imanlarımızın takviyesi adına okumak ve tabi ki Siyer'i sadece insanüstü hadiselerden ibaret zannedip, model olarak alınmasını ihmal etmemektir.

Üsve-i Hasene/En güzel örnek[14] olarak âleme gönderilen Efendimiz'in (sas) hayatın her alanında ve her anında, söylediği bir sözü, gösterdiği bir ameli, rehber ve model olarak takdim ettiği bir örnekliği olduğunu unutmamak gerekir. O (sas), kullukta, ahlakta, adabda, tebliğde, terbiyede, muamelelerde yani her şeyde bize örnek miraslar bırakmıştır.

Eğer bizler Siyer'i bu nazarla okursak, Efendimiz'in (sas) bir kul olarak Rabbi ile nasıl bir münasebet kurduğunu, O'na (cc) karşı ta'ziminin, muhabbetinin, teslimiyetinin ve emirlerine karşı riayetinin ne olduğunu görecek, bu hali kendimize örnek olarak edinmeye gayret edeceğiz.

Eğer bizler Siyer'i bu çerçevede anlamaya çalışırsak, Efendimiz'in başta namaz olmak üzere, ibadet hayatımızı şekillendiren, oruç, hac, zekât, sadaka, infak, dua ve zühde dair söylediklerini ve yaptıklarını daha iyi anlamaya başlayacak; hikmet, mana ve amel boyutu ile o rehberliği hayatımıza taşımaya gayret edeceğiz.

Eğer bizler Siyer'i bu tarzda okursak, "Muhteşem ve muazzam bir ahlak üzere olan" [15] Efendimiz'in (sas) ahlakın birkaç sahasında değil, her sahasında eşsiz bir örnek ve model olduğunu fark edecek; sabırda, şecaatte, cömertlikte, şükürde, vefada, vakarda, itidalde, doğrulukta, istikamette, gönül zenginliğinde, isârda, tevekkül-

12 İbn Hazm, *el-Fasl fi'l-milel ve'l-ehvâ ve'n-nihal, c. 2, s. 90*
13 İbn Hazm, *Cevâmiu's-Sîre, s. 46-51*

14 Ahzab Sûresi, 33/21
15 Kalem Sûresi, 68/4

âdâb-ı muâşeret dediğimiz, hayatın tüm alanlarına ait edebin en ideal halinin Efendimiz'in (sas) hayatında var olduğunu görecek, bir takım insanların kendi zaviyelerinden bakıp oluşturdukları kurallara göre değil, meselenin en doğru halinin ne olduğunu fark edeceğiz.

de, kanaatte, hayâda, iffette, tevazuda ve daha nice alanlarda O'nun rehberiyetinin altında yürümeye gayret edeceğiz.

Eğer bizler Siyer'i bu nazarla okursak, âdâb-ı muâşeret dediğimiz, hayatın tüm alanlarına ait edebin en ideal halinin Efendimiz'in (sas) hayatında var olduğunu görecek, bir takım insanların kendi zaviyelerinden bakıp oluşturdukları kurallara göre değil, meselenin en doğru halinin ne olduğunu fark edeceğiz. Böyle olunca da, yeme-içme âdâbından, giyim-kuşam âdâbına, kapı çalma, izin isteme âdâbından, konuşma, gülme, şakalaşma âdâbına, oturma, yolculuk etme, davete icabet âdâbından, musâfaha ve ziyaret âdâbına, her alanın en güzel davranışına, O'nun hayatında var olan örneklikleri görecek ve benzerlerini yapmaya gayret edeceğiz.

Eğer bizler Siyer'i bu nazarla okursak, tebliğde, davette, talimde, terbiyede yegâne örneğimizin Efendimiz olduğunu daha iyi anlayacak, bugün en fazla doğrusunu ortaya koymakta zorlandığımız bir alan olan eğitim ve öğretim alanında yanlış adımlar atmaktan kendimizi koruyacak, âleme bir muallim olarak gönderilen Hz. Peygamber'in (sas)[16] rehberliğinde başta kendimizi yetiştirmek olmak üzere çevremize karşı sorumluluğumuzu yerine getirmeye çalışacağız.

Eğer bizler Siyer'i bu nazarla okursak, baba, eş, çocuk, dede, torun, akraba, komşu, misafir, işçi, işveren, komutan, asker, devlet başkanı, tebaa, dost, düşman ve daha nice konumların en ideal halinin ne olduğunu öğrenecek, bulunduğumuz konumun hakkını vermek için gayret içerisinde olacağız. [17]

En Güzel Örnekten, Birkaç Güzel Örnek

Efendimiz'in (sas) çok sevdiği eşi Hz. Aişe annemiz ile olan münasebeti üzerinden, "O (sas) nasıl bir eş, nasıl bir aile reisi idi?" bunu görmek için, bir iki rivayeti, içerisinden model insan çerçevesinde mesajları almak üzere sizlerin düşünce dünyasına havale ediyorum.

Bir gün annemiz kızmış evin içerisinde yüksek sesle bir şeyler söylüyor, bağırıyor, çağırıyor. O anda da babası Hz. Ebû Bekir haneye giriyor. Kızının o halini görünce ne olduğunu sormadan, Aişe annemizi bir köşeye çektiği gibi: "Ey Filanenin kızı! Sen nasıl olur da Resûlullah'ın huzurunda böyle konuşursun?" deyip, elini vurmak için kaldırıyor... O anda Efendimiz (sas) Hz. Ebû Bekir'e: "Sakın ha Ebû Bekir!" deyip vurmaması için uyarıyor. Hz. Ebû Bekir utancından hiçbir şey diyemeden evden çıkıp gidiyor... Annemiz mahcup, ama Efendimiz her zaman ki gibi tebessüm halinde... Aişe annemize diyor ki: "Seni nasıl o kızgın adamın elinden kurtardım. Nasıl seni onun elinden aldım?" Bu söz hanede gülüşmelere sebep oluyor ve iş tatlıya bağlanıyor.

Bir müddet sonra haneye yine gelen Hz. Ebû Bekir, bu sefer orada çok farklı bir hava ile karşılaşıyordu. Annemiz gülüyor, Efendimiz (sas) tebessüm halinde, letafet rüzgârı en güzel haliyle esiyor... O anda Hz. Ebû Bekir diyordu ki: "Aranızda kavgaya beni ortak ettiğiniz gibi, sevincinize de ortak etmez misiniz?" Bu söz mekanın havasını daha da güzelleştiriyor, gülüşmeler daha da ziyadeleşiyordu. [18]

Bir başka gün Efendimiz (sas) Aişe annemize dedi ki: "Ey Aişe! Ben senin konuşmandan bana kızgın olup, olmadığını hemen anlarım?" Aişe annemiz, kızgın olduğu zamanlarda bile bunu belli etmemeye özen gösterir, elinden geldiğince bu halini gizlerdi. Ama nasıl Efendimiz'in

---

16 ***"Ben sizlere ancak bir muallim olarak gönderildim."*** İbn Mace, *Mukaddime, 17;* Dârimi, *Mukaddime, 32*

17 Bu alanlara ait Hz. Peygamber'in örnekliğini gösteren güzel bir çalışma olarak, Ömer Çelik, Mustafa Öztürk ve Murat Kaya Hocalarımızın, *Üsve-i Hasene* kitabından istifade edilebilir.

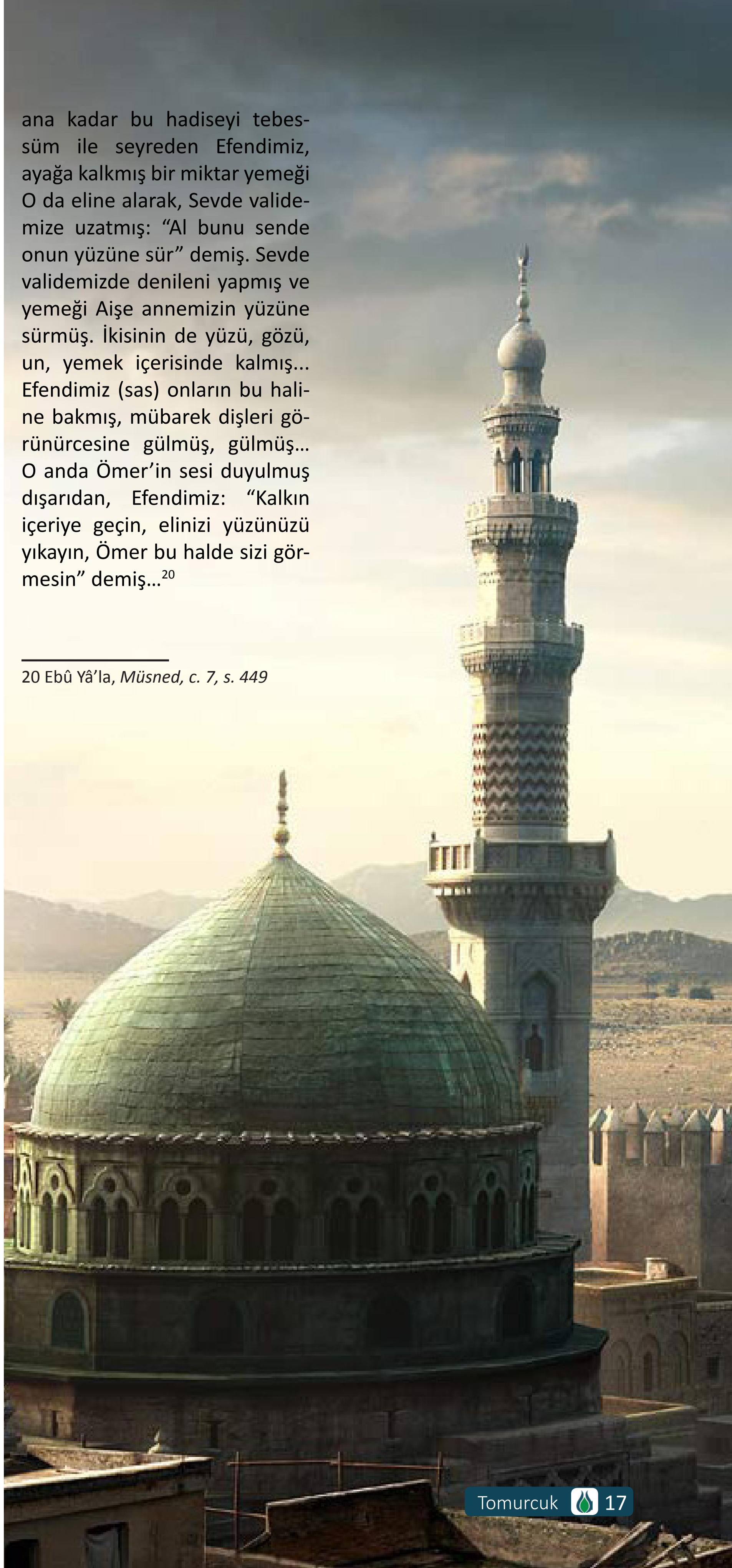
18 Ebû Davud, *Edeb, 92*

anladığını merak etmişti. Sordu: "Ya Resûlullah! Bunu nasıl anlıyorsun? Bunu nerden çıkarıyorsun?" Efendimiz (sas) dedi ki: "Ey Aişe! Eğer bana kızmışsan bir şey söylediğin zaman İbrahim'in Rabbine yemin olsun ki diyorsun, eğer benden hoşnutsan, Muhammed'in Rabbine yemin olsun ki diyorsun?" Aişe annemiz, Efendimiz'in (sas) ince düşüncesine, kendinin her halinin böyle dikkat ile okunmasına sevindi ve dedi ki: "Vallahi doğru Ya Resûlullah! Ancak şu andan itibaren sana söz veriyorum, bundan böyle senin isminin dışında bir ismi ağzıma almayacağım, ne kadar kızgın olursam olayım, yine de senin isminle yemin edeceğim." [19]

Melekleri kendisine imrendiren hanenin başka bir günü… Efendimiz (sas) Sevde validemizin odasında, Aişe annemiz de aynı mekânda... O gün annelerimizin arasında küçük bir tartışma yaşanmış, Sevde validemiz biraz kırılmış… O esnada Ensar'ın hanımlarından biri haneye helvaya benzer undan yapılmış bir yemek göndermiş. Aişe annemiz gelen yemeği Efendimiz'in önüne koymuş, kendi de oraya oturmuş, sonra Sevde annemizi de sofraya davet etmiş... Sevde annemiz ona küstüğü için gelmemiş. Aişe annemiz ısrar etmiş, cevap olumlu olmayınca bu sefer tehdit etmiş: "Sana gel diyorum, eğer gelmezsen kalkar bu yemeği senin yüzüne sürerim." Sevde validemiz yine gelmemekte direnmiş. Bunun üzerine Aişe annemiz, eline o yemekten bir miktar alarak, gidip Sevde validemizin yüzüne sürmüş. O ana kadar bu hadiseyi tebessüm ile seyreden Efendimiz, ayağa kalkmış bir miktar yemeği O da eline alarak, Sevde validemize uzatmış: "Al bunu sende onun yüzüne sür" demiş. Sevde validemizde denileni yapmış ve yemeği Aişe annemizin yüzüne sürmüş. İkisinin de yüzü, gözü, un, yemek içerisinde kalmış... Efendimiz (sas) onların bu haline bakmış, mübarek dişleri görünürcesine gülmüş, gülmüş… O anda Ömer'in sesi duyulmuş dışarıdan, Efendimiz: "Kalkın içeriye geçin, elinizi yüzünüzü yıkayın, Ömer bu halde sizi görmesin" demiş…[20]

19 Buhari, *Nikâh, 107; Müslim, Fedâilü's-Sahabe, 80*

20 Ebû Yâ'la, *Müsned, c. 7, s. 449*





Hazreti Mus'ab Örneğiyle

Zamanı Zamanında Değerlendirmek

Âdem Saraç
vardisarac@yahoo.com.tr

Zamanı zamanında değerlendirmek esastır. Çünkü zamanın zamanı yoktur!

Zaman; Allahu Taâlâ Hazretleri'nin, mahlûkatı var edip yaşattığı dönemin adıdır. Zamana, aynı zamanda evre ve süre de denir ki, bunlar da yine zamanın genel adlarındandır. Allahu Taâlâ Celle Celâlühü bâki, kullar ise fânidir. Zamanı, bâki olan Allah yaratır; fâni olan kullar da O'nun isteği doğrultusunda yaşar. Zamanın içinde var olmaya hayat, hayatta bize ayrılan süreye ise ömür denir. Zaman, sürekli akış halinde olan ânlardan oluşur. Bu durumda her ânın ayrı bir hesabı vardır. Ân dediğimiz şey, saatin saniye ve dakikaları gibidir. Hangi saniye, dakika ve saatte neler yapılması gerekiyorsa, o zaman içinde (o ânda) onlar yapılmalıdır. Her zaman kendi zamanı içinde değerlendirilmelidir.

Çok iyi biliyoruz ki, yaşadığımız her ânın, aldığımız her nefesin verilecek bir hesabı vardır! Bunu bildiğimiz halde, bize emanet olarak verilen bu hayatı, bize verenin talimatı doğrultusunda yaşıyor muyuz? En kısa olarak ân dediğimiz süreden başlayarak; saniyeleri, dakikaları, saatleri, günleri, haftaları, ayları, yılları ve nihayetinde bütün bir ömrü nasıl yaşıyoruz? Her ânımızı bizden istenildiği bir şekilde dolu dolu yaşayarak, değerlendiriyor muyuz, yoksa boşa geçirerek israf mı ediyoruz?

Günleri yaşamak başka, gün geçirmek başkadır. Bizler, birer Müslüman olarak hiçbir günümüzü ve hatta ânımızı boşa geçiremeyiz. Geçirdiğimiz günlerin hesabını vereceğimizi bilmeyenimiz yoktur! Ama maalesef zamanı boşa harcayanımız da çoktur!

Zaman çok kıymetlidir. Her ânı paha biçilmez değerdedir. Ve bu zaman öyle bir şeydir ki, sürekli akıp durur! Zaman akışı durdurulamaz! Geçen zaman asla geri gelmez! Geçmiş zamanı telafi etmek imkânsızdır! Birkaç dakika içinde, birkaç milyar kazanabiliriz belki, ama birkaç milyarla geçen zamanı asla geri getiremeyiz!

Başarının sırrı, zamanı zamanında kullanmakta yatar! Hayatta başarılı olanlar, zamanı zamanında ve iyi kullananlardır.

Dünya üzerinde gelmiş geçmiş en başarılı kişiler, hiç şüphesiz ki Peygamberler ve onların yetiştirdiği o seçkin topluluklardır.

Peygamberimiz Aleyhisselâm ve Ashâb-ı Kirâm, her alanda olduğu gibi, zaman alanında da en güzel örnek olarak duruyor karşılımda. Yeter ki o değerler ile değerlenelim!

Sahâbîler arasında çok özel bir yere sahip olan Hz. Mus'ab bin Umeyr radıyallahu anhu, zamanı en iyi bir şekilde değerlendiren çok özellikli biridir. Hazreti Mus'ab örneğiyle zamanı zamanında değerlendirmek nasıl olur, kısa birkaç örnekle hep beraber görelim…

İslâm güneşinin doğduğunu haber alır almaz, hiç zaman geçirmeden Dâru'l-Erkam'a koşmuş ve hemen Müslüman olmuştu.

Müslüman olur olmaz, yine hiç zaman geçirmeden İslâm esaslarını öğrenmişti.

Kur'ân ile şekillenmiş, Kur'ân ile yaşamaya başlamıştı.

Kur'ân-ı Kerîm'in getirdiği o eşsiz nizamdan koparmak için, öz ailesi başta olmak üzere, bütün müşrikler üzerine gitmiş, çilelerin en dayanılmazıyla karşı karşıya kalmıştı. Bunca eziyet ve çilelere rağmen oflanıp, puflanmamış; Kur'ân iksiri ile İslâm insanı olmuştu.

Ailesi onu dünyalıklarından, mal varlığından mahrum etmiş;

evinden atmış; en sonunda evlatlıktan da reddetmişti! Hazreti Mus'ab radıyallahu anhu, "bittim" "tükendim" "bunaldım" "strese girdim" gibi tek bir isyan kelimesi bile kullanmamış; kendini daha çok yetiştirmişti. Yapılan eziyet ve sıkıntılar ne kadar artmışsa, Hazreti Mus'ab, ondan çok daha fazla gayret göstermişti. "Benim derdim bana yeter" diyerek, kabına çekilmemişti. "Bunca eziyet karşısında İslâm'ı ne zaman ve nasıl öğreneyim" dememişti. Her türlü çilenin yanında, o kendini daha çok yetiştirmiş, "kötü zamandayız" "öğrenmeye zamanım yok" gibi sözlerle bir kenara kaçmamıştı!

Kendi evinde, ailesi tarafından zindana mahkûm edildiğinde bile, her ânı Kur'ân ile doluydu. Nefesi kesilinceye kadar sürekli Kur'ân okumuş, bir ân bile geri durmamıştı. Takatten kesilerek bitkin bir hale düşüp, sesli okuyacak hali kalmayınca da, içinden okumuş, ama Kur'ân okumadığı saniyesi olmamıştı.

Allah'ın yardımıyla hapisten kurtulunca, hiçbir yerde oyalanmamış, soluğu Rasûlüllah Aleyhisselâm'ın yanında almıştı. Evinde tutuklu iken, Peygamberimiz Aleyhisselâm'ın yanına hiç gelememiş, O'nu çok özlemişti. Bu arada nâzil olan yeni âyetler vardı. Onları da bir an önce öğrenmek istiyordu…

- Ben kendi evimizde mahzende tutuklu iken, uzun bir süre sizden uzak kaldım. Söyleyin bana, ben yokken Rabbimiz hangi Âyet ve Sûreleri gönderdi? Anlatın bana, öğretin bana!

- Yavaş yavaş öğrenirsin Mus'ab, acele etme. Zamanla öğrenirsin!

- Hayır, zamanında öğrenmeliyim; yani hemen!

- Kendini tam olarak toparlayamadın daha.

- Kur'ân ile daha çabuk toparlanırım. Anlatın bana, neler oldu ben yokken! Öğretin bana, hangi Âyet ve Sûreler geldi ben yokken! Anlatın ve öğretin…

- Zaman içinde öğrenirsin dedik ya, ey Mus'ab!

- Zamanın zamanını zamanında değerlendirmek lâzım!

- Ne dedin sen?

- "Zamanın zamanını zamanında değerlendirmek lâzım" dedim!

- Sözlerin de kendin gibi harika, ey Mus'ab.

- Zamanı, zamanında değerlendiremezsek, zaman, zamanı ile geçip gider! Şimdi siz bana, ben yokken hangi Âyet ve Sûreler geldi, onları öğretecek misiniz, onu söyleyin?

- Acıkıp susaması bile Kur'ân olan Mus'ab kardeşimiz için, biz canımızı bile veririz.

- Hemen öğretin öyle ise, zamanı daha fazla geçirmeyelim!

- Haklısın ey Mus'ab, zaman, zamanında değerlendirilmeli!

Bazı bilgiler vardır ki, zamana bırakılamaz, bırakılmamalı! Zamanlı bilgiler, zamanında öğrenilir, öğrenilmeli! Zamana bırakılan zamanlı bilgiler, zaman içinde zayi olur!

Bir sohbete veya bir derse, herhangi bir sebeple katılamazsak, hangi ders yapıldığı veya sohbetin ne olduğunu soruyor muyuz, sorduk mu hiç? Böyle bir

"Zamanın zamanını zamanında değerlendirmek lâzım!"

eksiklik hissediyor muyuz hayatımızda? Kaçırdığımız sohbetler karşısında durumuz nedir?

İslâm sadece birkaç derslik bir şey değildir. Birkaç sohbetten ibaret değildir. İslâm bizim hayatımızdır! Hayatımızın neresindeyiz acaba?

Hz. Mus'ab (ra), öğrenmesi gereken şeyleri zamana bırakmadı, hemen öğrenmeye çalıştı. Zamanını zamanında değerlendirdi.

Çünkü zaman çok kıymetliydi. Geçti mi, bir daha geri dönmezdi. Zamanını zamanında değerlendirmesini bilen güllerdendi Hz. Mus'ab bin Umeyr (ra).

Zamanı, zamanı verenin istediği şekilde değerlendiremezsek, hesabını veremeyiz! Bir de zamanı boşa harcarsak, yani zaman öldürürsek, zaman katili oluruz! Zaman katilinin cezası da çok ağır olur!

Unutmayalım ve çokça tekrar edelim ki, zaman en kıymetli hazinemizdir. Ne zaman, nerede, nasıl ve ne kadar kullanılması gerekiyorsa; o zaman, orada, o şekilde ve o kadar kullanmak lazım.

Yine unutmayalım ve çok tekrar edelim ki, zamanın zamanı yoktur!

Peygamberimiz Aleyhisselâm'ın yetiştirdiği Sahâbîler'den biri olan Hazreti Mus'ab, kendisini yetiştireni ve arkadaşlarıyla beraber ne güzel örnektir bize.

Sallallahu aleyhi ve sellem…
Radıyallahu anhum ecmaîn…

İslâm Vahdetini Te'sîs Eden Eşsiz ve Çilekeş Cihangir, Hâdimü'l-Harameyni'ş-Şerîfeyn

Yavuz Sultan Selîm Han



Dokuzuncu Osmanlı padişahıdır.

Daha şehzadeliğinde, kendisine devrin en seçkin alimleri tarafından dîn ve fen ilimleri ikmal ettirilmiştir.

Yavuz, mâlum ve meşhûr celâdetine rağmen, aynı zamanda çok hassas ve ince rûhlu bir insandı. Devletin bekâsı için bertaraf etmeye mecbûr kaldığı kardeşi Korkut'un tabutunun altına girmiş ve:

"Ey kardeşim! Ne sen böyle yapsa idin, ne de ben böyle yapmak mecbûriyetinde kalsaydım." diyerek ağlamıştır.

Şehzâde Korkut'un Piyâle adındaki sâdık adamına:

"– Seni, büyük bir fazîlet olan sadâkatin sebebiyle, afvediyorum! Bu

sadâkatinin mükâfâtı olarak da seni istediğin makâma tâyin edeyim. İstersen

vezirim ol!" teklifinde bulundu. O da teşekkür etti ve sadâkatini katmerliyerek:

"– Sultanım, bundan sonra benim vazîfem şehzâde Korkut'un

türbedârı olmaktır!.." dedi. Bu tablo, halktan sultana kadar bütün bir milletin ahlâkî seviyesini göstermeye kâfîdir!.

Yavuz, babasını, yılda iki milyon akçe tahsîsâtla Gümülcine'ye büyük bir hürmet göstererek yolcu etti. O'nu faytona bindirdi. Kendisi de yanında yürüyerek II. Bâyezîd Han'ı uğurladı. Vefât edince de, nâşını İstanbul'a getirtip, Bâyezîd Câmî'nin önüne bir türbe yaptırarak oraya defnettirdi.

Altıyüzyirmi senelik muhteşem Osmanlı İmparatorluğu'nun Yavuz Sultan Selim Han'a âid olan kısmı, sadece sekiz seneciktir. O'nun bu kadar kısa bir zaman içinde elde ettiği muazzam muvaffakıyetleri havsalaya sığdırmak, -âdetâ- imkansızdır. Gerçekten tarihî hadiselerin sır ve hikmetlerini araştıran "târih felsefesi" ile uğraşanlar, Sultan Selim Han'ın milli tarihimize bahşettiği maddi ve manevi başarıları izandan bugüne kadar âciz kalmışlardır.

2500 kilometrelik bir mesâfeyi; dağ, bayır, çöl ve ormanlar aşarak katetmiş ve zamanının en kuvvetli devletlerinden biri olan Safevîler'in muazzam ordusunu perişan etmiştir. Mısır seferinde ise, o güne kadar geçilemez sanılan korkunç "Sina Çölü"nü aşmasının maddî imkanlarla bir îzahı yoktur.

Hilafet Müessesesi, O'nunla yeniden izzet kazanmış ve müessir bir hale gelmiş, mukaddes emânetler layık oldukları kudsiyete O'nunla ulaşmıştır. Cihangir dedesi Sultan Fâtih, bu cengaver torununun madde ve mânâdaki üstünlüğünü çok evvelden keşfetmiş ve O'na "Yavuz" adını vermiştir.

O, -bütün hayatı boyunca- çaresizlik ve aczi kabullenmeyip her çarenin Allah -celle celalühû'ya dayanmak suretiyle bulunabileceğine inanarak çaresizlikleri çarelendirmiştir.

Yavuz Sultan Selim Han, tahta geçer geçmez, sür'atle icrâata başladı. O sıralarda Azerbaycan, Irak ve İran'ı eline geçirmiş olan Şah İsmail, Anadolu'yu tehdid eder bir duruma gelmişti. Şiîliği vesile ittihâz ederek devamlı fitne çıkartıyor, müslümanların ittihadını sarsıyordu!.

Safevî topraklarına girildi. Şah İsmail, devamlı geriye doğru kaçıyordu. Şah İsmail perişan bir şekilde mağlûb oldu.

Güneydoğu Anadolu'da bir aşiret reisi olan İdris-i Bitlisi Hazretleri, Yavuz'un İslam birliği hamlesine destek çıkarak topraklarını Osmanlı'ya ilhak etti.

İdris-i Bitlisi Hazretleri'nin bu husustaki gayretleri, her türlü takdirin fevkindedir. Nitekim Yavuz, aslen Kürt olan bu zâta son derece hürmet göstermiş ve her vesile ile ona olan ziyade muhabbetini izhâr etmiştir.

20 Şubat Cum'a günü, Melik Müeyyed Câmii'nde okunan hutbede hatîbin kendisinden:

«Hâkimül-Harameyniş-şerifeyn (iki şerefli belde olan Mekke ve Medîne'nin hakimi)» diye bahsetmesi üzerine derhal hatîbe müdahale ederek;

«— Yok yok! Bilakis Hâdimül-Harameyniş-şerifeyn (iki şerefli belde olan Mekke ve Medîne'nin hizmetçisil)» diye ağlayan kanlı gözlerle cevap verdi. Ardından halıyı kaldırıp toprağa secde ile Rabbine şükretti. Hadimül-Harameyni'Ş-şerîfeynliğini ifâde etmek için de, sarığının üzerine süpürge biçiminde bir sorguç taktı.

Kazandığı büyük muzafferiyetlerle İstanbul'a doğru ilerleyen Yavuz'un ordusu, iki sene, bir ay ve yirmi gün süren bir Mısır seferinin yorgunluğu içindeydi. Bir ara geçtikleri bir bölgedeki susuzluk da bu yorgunluğa eklenince, büyük sıkıntılar yaşandı. Hattâ binekler bile telef olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Yavuz Sultan Selîm Han, bu hale gönülden muzdarip olarak secde-i Rahmân'a kapandı ve:

"İlahî bana ve askerlerime kolaylık ver! Bizlere lutfunla muamele eyleyip rahmetini gönder Allâhım!.."diye Cenab-ı Hakk'a iltica kıldı.

Daha o anda gökyüzünü kuşatan rahmet bulutlarından seller gibi yağmur yağmaya başladı. Böylece büyük bir susuzluk ve onun verdiği zararlar, Cenab-ı Allah'ın lutfu ile bertaraf edildi.

Mısır uleması ile Osmanlı uleması, Yavuz'un "halife" olmasını kararlaştırdılar. Daha sonra halife III. Mütevekkil, Ayasofya Câmii'nde minbere çıkarak Yavuz'un hilâfetini îlan etti. Hırkasını çıkararak Yavuz'a giydirdi. Bundan sonra Osmanlı padişahlarına, sultanlık ünvanı ile berâber "halife" sıfatı da verildi.

Büyük cengaver Hünkar, Osmanlı toprağını, bugünkü Türkiye'nin tam beş katı artırarak, 4.182.000 km2'ye çıkardı. Mısır ve Arabistan yarımadası Osmanlı hâkimiyetine geçti. Hind Okyanusu'na kadar inildi. Kuzey Afrika hâkimiyeti ile Osmanlı hudûdu Atlas Okyanusu'na dayandırıldı. Hicaz ve Ortadoğu ülkeleri Osmanlı hizmetine açıldı. Mübârek ve mukaddes emânetler, İstanbul'a getirilerek İstanbul, şeref ve izzet kazandı. Bunlar, Topkapı Sarayı'nda mahsus bir hücreye konularak burada yirmi dört saat kesintisiz Kur'ân-ı Kerim okunması için kırk hafız tâyin edildi. İlk Kur'ân-ı Kerim'i okuyan da Yavuz'un kendisi oldu.

Cengâver Sultan, çok sade bir hayat yaşadı. Az uyuduğu için ekserî geceleri kitap okumakla geçirirdi. Her öğün tek çeşit yemek yerdi. Ağaçtan tabak kullanırdı. Dünyevî lezzetlerden hoşlanmazdı. Birgün oğlu Süleymân'ı (Kânûnî'yi) çok süslü görünce, nükteli bir şekilde:

"– Oğlum, o kadar süslenmişsin ki, annene giyecek bir şey bırakmamışsın!.." dedi.

Kendisi pek sade giyinirdi. Bunun sebebini soranlara:

"– Süslü ve şa'şaalı giyinmek külfetten başka bir şey değildir. Niçin boş yere bu külfete katlanalım?" derdi.

620 sene içindeki sekiz senelik Yavuz devri; vakti kısa, fakat gölgesi uzun ikindi zamanına benzetilir.

Kânûnî'nin başarılarının sırrını babasının kendisine bıraktığı, kolay kolay sarsılmaz, kuvvetli maddî ve mânevî mîrâsın içinde aramak lâzımdır.



Osmanlı'da

Kardeş Katli

Sene 1453' den sonra... O büyük fetihin hemen sonrası... Bir Kanunname. Belki koca bir imparatorluğun seyrini değiştirecek cinsten... Mühür bizzat o büyük Sultan'dan. Fatih Sultan Mehmed Han'dan.

Diyor ki Kanunname'de:
'' Her kimesneye evladımdan saltanat müyesser ola, karındaşların Nizam-ı Alem içün katletmek münsaiptir. Ekser ulema dahi tecviz etmiştir. Anınla amil olalar.''

Peki bu ne demek?
Bir de günümüz Türkcesi ile ele alalım:

''Ben öldükten sonra hangi evladım Padişah olursa, kamu düzeninin bozulmaması için kardeşlerini öldürmesi uygundur.''

Günümüz şartlarında bunu duyan biz insanlar genellikle dehşete düşüyoruz. Sarsılıyoruz. Akıl sır erdiremiyoruz bu kanuna. Nasıl olur? Kardeş kardeşe nasıl kıyar? Vicdanı nasıl sızlamaz? Gözünü iktidar hırsı bu kadar mı bürüdü ki; gözünü kırpmadan katil oluyor diyoruz.

Şunu belirtmek gerekiyor ki; maalesef bu konuya biraz fazla peşin hükümlü yaklaşılıyor. İnsanlarımız kendini o zamanın şartlarına koymadan bir takım afaki laflar ediyor, işin önünü arkasını araştırmaksızın özümüzün bir parçası olan Osmanlı Sultanlarına ağır sözler içeren bir çok hakareti reva görüyorlar. Bu durum çok üzücü. Çok yaralayıcı. Bizim istikbalimiz için durmadan hizmet eden o güzel insanların kalemlerini ne kadar çabuk kırabiliyoruz.

Bunu yaparken; hakikat davası adına at sırtından inmeyen Sultan Süleyman Han'ı; Tih Cölü'nden geçerken karşısında Rasulullah (s.a.v)' in siretini gören Yavuz Sultan Selim Han'ı; Peygamberimiz'in o büyük müjdesine mazhar olmak için İstanbul'un fethi ile yanıp kavrulan Fatih'i ne kadar çabuk unutuyoruz? Acaba fazla acele edip, olayları araştırmadan o mübarek insanlara haksızlık etmiş olmuyor muyuz? Bence evet, büyük haksızlık yapıyoruz.

Bu konuyu ele almamızın sebebi tam olarak da bu işte. Artık bu meselenin üzerinde dolanan sis perdelerini kaldırıp, sultanlarımızın neden bu yolu izlediğini siz değerli okurlarımıza sunmak istiyoruz. İnanıyoruz ki; bu makalenin ardından bu konu hakkındaki düşünceleriniz değişecek ve kafalardaki soru işaretleri kalkmış olacak. Arzumuz ve emelimiz budur aslında. Konuyu aşama aşama ele almakta fayda var. İlk kardeş katli ne zaman gerçekleşti? Evvela bunu söyleyelim.

Kosova Harbi neticesi Sultan Murad şehid düşünce, vezir, kumandan ve âlimler Şehzade Bayezid'e biat edip, kardeşi Yakub Çelebi'yi derhal öldürmesini öğütlediler. Bu, Osmanlı tarihindeki ilk kardeş katli sayılabilir. Öldürülmeyen şehzâdeler mutlaka isyana kalkışmıştır. Yavuz Sultan Selim, tahta çıktığında kardeşi Şehzâde Korkut'u öldürtmeyip, kendisine vâlilik vermişti. Bu arada merkezden eski padişaha mensup bazı vezirler ve askerler mektup yazarak kendisini padişah görmek istediklerini, bunun için şartların hazır olduğunu bildirdiler. Bu teklife müsbet cevap vermek, üstelik padişah olduğunda maaşlarını arttıracağını va'detmek talihsizliğinde bulunan Şehzâde Korkut'un mektubu Yavuz Sultan Selim'in eline geçti. Aynı zamanda bir fıkıh âlimi olan şehzâde, hâdiseyi inkâr edemedi ve bu onun sonu oldu.

Bundan sonra Osmanlı tarihi boyunca 39 şehzâde katledilmiştir. Çoğu Fatih Kanunnâmesi'ni takib eden 150 yıl içindedir. Tarihî hâdiseler, çok da isteyerek yapılmadığını göstermektedir.

Osmanlı tarihinde sıkça rast-



lanan isyanlarda, askerin şehzâdeleri tahta çıkarmakla padişahı tehdit ettiği de bir gerçektir. Bir başka deyişle çaresiz şehzâdeler, isyanlarda parmakları olmasa bile sadece varlıklarıyla devletin ve milletin emniyetini tehdit eden potansiyel bir tehlike olmuştur. İstediği verilmeyen askerler "Allah kardeşini eksik etmesin!" diye bağrışırlar. Bu, onu tahta getirmek istediklerini anlatmak içindir. Sultan I. Ahmed'in tahta çıktığı 1603'ten sonra kardeş katli durdurulmuştur. 17. asır başından itibaren şehzâdeler sancağa çıkarılmayıp sarayda oturmaya; sırası gelen, yani ailenin en yaşlısı tahta çıkarak, diğerleri sıralarını beklemeye başladı.

Hâdiseleri ve şahısları, mekân ve zamanı nazara alarak değerlendirmek gerekir. Osmanlı tarihine kardeş katli tatbikatını hemen hunharlık ve vahşilik olarak vasıflandırmak yanlıştır. Bu tatbikat, Osmanlı hanedanı için kusur değil, bilakis bir övgü vesilesidir. Çünki devletin dirliği ve milletin birliği için büyük bir fedâkârlık yaparak, acı reçeteyi kendileri içmiş; ciğerpârelerini fedâ etmiştir.

Böylece alınan tedbirlerle Osmanlılarda ne eski Türk devletlerinde olduğu gibi ülke parçalanmış ve ne de Avrupa verâset harplerindeki gibi sıkıntılar yaşanmıştır. Bu devrede taht babadan oğula geçtiği ve böylece padişahların ortalama tahtta kalma müddetleri daha uzun olduğu için, siyasî istikrar bakımından bir üstünlük vardı

Bu bakımdan kardeş katli, devleti altı yüz yılı aşkın bir zaman ayakta tutan özelliklerden biri olmuştur. Bir iki asır içinde Osmanlı Devleti'nde de bir verâset usûlü yerleşerek, hanedanın en yaşlısı tahta çıkmaya başlamış; bundan sonra şehzâde katli de hemen hemen tarihe karışmıştır. Bu tarihten sonra padişahlar genel itibari ile geç yaşlarda tahta çıkmaya başlamış ve uzun süre tahtta kalamamışlardır. Bu devletin istikrarını ve sürekliliğini zedelemiş belki de Osmanlı'ya zarar vermiştir.

Ayrıca şunu belirtmekde fayda vardır... Kanunname'de ekser ulema dahi tecviz etmiştir ibaresi yer almaktadır. Bu ne demek oluyor? Alimlerin bir çoğu kardeş katli meselesine onay vermişlerdir. Fatih bu kanunu yürürlülüğe koymadan evvel, önce alimlere danışmış onlardan fetva alarak bu kanunun altına mührünü koymuştur. Yani şeri açıdan da bu konu hiçbir şekilde uygunsuz değildir.

Bakara suresinin 191. ayeti kerimesinde Yüce Rabbimiz; fitne öldürmekten daha ağırdır buyurmaktadır. Eğer bazı sultanlar kardeşlerinin hayatta kalmalarına müsade etmiş olsalardı; bu durum büyük fitnelere yol açabilirdi. İç savaş tehlikesi bu fitnelerden sadece biridir. Bu iç savaş sonucu belki de onbinlerce masum insan canını yitirecek, devlet kan gölüne dönecekti.

İşte bizim sultanlarımız bu fitnenin önüne geçebilmek için, binlerce insanın ölmesine izin vermeyip kendi can parçalarından vazgeçmişlerdir. Yukarda belirttiğimiz gibi ağır reçeteyi bizzat içmiş; halka bu durumu yansıtmayarak devletin bekasını sağlamışlardır.

Kardeş katlini ana hatlarıyla bu şekilde özetlemek mümkündür. Umuyoruz ki; bu yazının sonunda yanlış düşünceler bertaraf edilebilmiştir. Özümüze sadık kalabilmemiz için tarihimizi iyi tanıyıp peşin hükümden uzak durmamız gerekmektedir. Bu manada siz değerli okurlarımıza bir soru yöneltip yazımızı sonlandırmak isityoruz. Bu sorunun iç muhasebesini herkes kendi yapsın:

ACABA BİZ; ÖZÜMÜZE YETERİNCE SADIK MIYIZ?

GENÇLİĞİN KİMLİK ARAYIŞI

Sezayi Çabuk

Müslüman, "Allah (cc) a teslim olan" demektir. İlk peygamber ve ilk insan, Hz. Âdem'di ve teslimiyet onunla başladı. O, ruhunu da, nefsini de, iradesini de Allah'a (cc) a teslim etti. Ona tâbî olan oğulları, kızları, torunları, teslim olanların hepsi Allah'(cc) a da teslim oldular. Peygamberlik zincirinin bütün halkaları aynı teslimiyeti yaşadı ve yaşatmak için mücadele verdi.

Peygamber Efendimiz (S.A.V) de Allahû Tealâ tarafından, Allah'(cc) a teslim olmakla emrolunmuştur. Ömrünün tamamı bu konuda takib edilecek örnektir. Alemlerin Rabbı kendisini sevmeyi, Resulüne itaate bağlamış ve onun sünnetini takib etmemizi emretmiştir.

"(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." (Al-i İmran-31)

Allah (cc) a iman eden ve O nu sevdiğini iddia eden bir kimsenin, Resulü (sav) e tabi olması mümkün müdür. Başka örnekler bizi yanıltabilir, aldatabilir, saptırabilir. İnsanlar sahtekarların eline düşüp sapıtması için Allah (cc), Adem(as) dan başlayarak Hz Muhammed (sav) e kadar, MÜSLÜMAN kimliğine sahib olmaları için insanlığa peygamberler göndermiştir. Bütün peygamberlerin, son olarak da Hz. Muhammed (sav) in davet ettiği kimlik İSLAM kimliği olmuştur.

Her insanın aidiyetini gösteren bir kimlik kartı vardır. Kimliksiz insan; yersiz, yurtsuz, vatansız demektir. Bu sebeple, hangi ülke vatandaşı olduğumuzu gösteren kimlik çok önemlidir. Bizim bu dünyaya ait bütün işlemlerimiz, kimliğimize göre yapılır.

Bir de ahirette bizden istenecek kimlik var ki, bu kimliği bizim dünya hayatımızdaki hal, hareket ve davranışlarımız belirlemektedir. Esasında bu dünyaya gelmeden önce ruhlar aleminde bizim kimliğimiz, yaradanımız tarafından belirlenmiştir. Önemli olan, bize takdir edilen kimliğimizi koruyup koruyamama meselesidir.

Kimlik, "GERÇEKTEN BEN MÜSLÜMANLARDANIM" (FUSSİLET 33) diyebilmektir. Gençlerimizin sahib olacağı kimlik, İslam kimliğidir. Hz.Muhammed sav,- bu kimliği kullananlara şahitlik edecektir.Çünkü peygamber efendimizin çağırdığı kimlik, islam kimliğidir.

" O'NUN ORTAĞI YOKTUR. VE BEN BUNUNLA EMROLUNDUM. VE BEN, MÜSLÜMANLARIN (TESLİM OLANLARIN) İLKİYİM." (EN'ÂM-163)

Bütün insanlar, ruhlar aleminde KÂLÛ BELÂ günü, Allahû Tealâ'dan, Allah'(cc) a teslim olma konusunda emir almışlardır. İşte Peygamber Efendimiz (S.A.V) de Allah' (cc) a teslim olanların ilki olmakla emrolunmuş ve olmuştur. O gün, RABB'imize verdiğimiz BELA "Evet Sen bizim RABB' imizsin" cevabımız ile bizim de kimliğimiz belli olmuştur. "Evet Sen bizim RABB' imizsin" diye safımızı İmandan yana olarak belirlemişiz. Vakti saati geldiğinde ete kemiğe bürünerek geldiğimiz bu fani dünyadan, yine vakti saati geldiğinde bu kimliği muhafaza ederek, sözünde durmanın mutluluğu ile RABB'imize kavuşabilmektır esas olan.

"Kıyamet gününde, biz bundan habersizdik demeyesiniz diye Rabbin Âdem oğullarından, onların bellerinden zürriyetlerini çıkardı, onları kendilerine şahit tuttu ve dedi ki: Ben sizin Rab-

biniz değil miyim? (Onlar da), Evet (buna) şâhit olduk, dediler." (ARAF-172)

Biz bundan habersizdik diyemiyeceğimiz şahitliğimiz, kendi kıyametimizin kopması demek olan ölüm sonrası koyulacağımız kabirde bir kez daha test edilecektir. Münker ve Nekir adlı sorgu melekleri kabre koyulan cenazeye; Rabb'in kim, Peygamberin kim, Dinin ne diye soracaklar. Ben yaşarken Allah (cc) dan başkasına kulluk etmedim, Rabb'im Allah (cc) diyebilirsek, Hz.Muhammed (sav) in sünnetinden ayrılmadım, peygamberim Muhammed (sav) diyebilirsek, ben İslamdan başka bir dine yönelmedim, dinim İslam diyebilirsek, kimlik kontrolünden rahat geçip kurtuluşa ereriz inşaallah. Aksi halde hava alanında kimliği şüpheli olanlar gibi nezarete atılmak tehlikesi de var Allah (cc) korusun.

Bu kimliğin oluşması ile ilgili tek örneğimiz Allah (cc) resulü(sav) dir.

"Andolsun ki, Resûlullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir." (33/AHZÂB-21)

İnsanlar dünyada amaçlarına ulaşabilmek için uygun örnek ve rehberler edinirler, bunların yollarını izleyerek, tavsiyelerine uyarak hareket edip istediklerini elde etmeye çalışırlar. Allah'a iman edip O'nun rızâsını isteyen, âhirette lutfedeceği emsalsiz nimetlere mazhar olmayı uman ve daima Allah sevgisiyle yaşamak isteyen insanlar için eşi bulunmaz örnek, O'nun sevgili kulu, elçisi, rahmeti, şahidi, müjdecisi, davetçisi, ışığı olan Muhammed Mustafa'dır.

Peygamberimiz Hz.Muhammed (sav) kendi edebi ahlakı terbiyesi ile ilgili,

"Beni Rabbim terbiye etti ve terbiyemi güzel yaptı."

Yine

"Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." buyurarak ahzab suresindeki ayette ifade edilen örnekliğine işaret etmiştir.

Veda hutbesinde de;

"Ey mü'minler! "Size iki emanet burakiyorum, onlara sarılıp uydukca yolunuzu hic şaşırmazsınız. O emanetler, Allah'in kitabı Kur-ân-i Kerim ve Peygamberin sünnetidir" diye buyurarak bize kimliğimizi korumamız için yolumuzu da belirlemiştir.

Müslüman kimliğinin alameti namazdır.

(Resûlüm!) Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette(ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.(Ankebut-45)

Namaz, vaktinde, cemaatle ve huşu içinde kılınırsa, insanı bütün kötülüklerden koruyacaktır. Yaşadığı çevrede namazla dizayn edilmiş bir hayat yaşayan insanlar, hem kendi kimliklerini muhafaza edecekler, hem de diğer kardeşlerinin İSLAM kimliğini elde etmeleri ve muhafaza etmelerine katkı sağlayacaklardır.

Bu kimliği muhafaza için ne yapmalıyız;

1-İnancımızı sağlamlaştırmalıyız.

Kişinin inanca ait bilgilerinin Kuran-ı Kerim'e, Sünnete, Ehli Sünnet ve'l cemaat Alimlerinin,mezhep imamlarımızın görüşlerine uygun olmasıdır.

2-İbadetlerimizi şuurlu yerine getirmeliyiz.

Amelin salih olması büyük önem taşır. Amelin salih olmasının en önemli şartı, ihlastır; yani o işten, o ibadetten, o hayırdan sadece Allah rızasının beklenmesi, başka bir gaye gözetilmemesidir.

3-Ahlakımızı güzelleştirmeliyiz.

Hal hareket ve davranışlarımızın, bizi yaratan, yaşatan ve yine sonunda O'nun huzurunda toplanacak olduğumuz Allah-ü Teala nın rızasına uygun olmasıdır.

Müslüman kimliğinin alameti namazdır.

Sonuç olarak Yüce Rabb'imiz, Müslüman kimliğinin olmazsa olmaz maddelerini Asr suresinde beyan etmiştir.Bu kimliğin hayat boyu muhafazası da yine Asr suresinde sıralanan maddelere uyulmasına bağlıdır.Aksi halde bu kimliği zayi edenlerin sonu hüsran olacaktır.

"Asra yemin olsun ki, hiç şüphesiz, insan hüsrandadır. Ancak, iman edip, salih amel işleyenler, birbirine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesna."
(Asr, 103/1-3)

İmanı Gür Genç -2-



Nureddin Yıldız

İman herkes için değerli ve herkes için cennetin şartıdır. İmanın iyisi kötüsü olmaz ama gencin imanı üç yüz yıl yetecek bir enerjinin adıdır. Bunun için emsallerinin sefa sürdüğü, istediği gibi zevklendiği bir ortamda, arkadaşlarının nefsine tapındığı bir zamanda, kimsenin onu bir günahtan, ayıptan, namaz kılmamaktan dolayı kınamayacağı bir ortamda, "Benim Rabbim Allah'tır" diyen genç, ihtiyardan, hocadan, hacıdan, sakallıdan daha kıymetli olduğu için, üniversite ortamlarındaki rezil, ahenksiz, berbat pozisyonlara karşı Allah'tan hayâ edip, utanıp kendisini kenarda saklayan delikanlılar, emsallerinin battığı çukurların etrafına bile yanaşmaya cesaret edemeyip Allah korkusuyla cüretkâr bir şekilde "ben Allah'tan korkarım, Allah'tan korktuğumun bedelini de öderim, velev ki bütün nimetler elimden gitsin" diyen gençler var ya, bunların yeri cennet, işte Havz-ı Kevser. Vallahi böyle de değil. Bunların yeri cennet bile değil. Neresi?

Allah'ın Arş'ının gölgesidir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: "Allah'ın Arş'ı bu genci bekliyor" diyor. Allah'a kulluk heyecanıyla yaşayan genç, birincisi Ömer bin Hattab olan yedi büyük seçilmiş insandan biri olarak, bütün insanların, iyilerin, kötülerin, herkesin mahşer heyecanıyla kavrulduğu bir zamanda, Arş'ın gölgesinde gölgelenecek. "Acaba cennete girer miyiz, giremez miyiz" diye herkesin düşündüğü, peygamberlerin dahi "ne edeceğiz bugün" diye merak ettiği, endişelendiği, "Muhammed aleyhisselatü vesselam nerededir? Şefaat etse bize" diye herkesin aradığı bir zamanda Allah'a kulluk lezzetiyle, ahengiyle büyüyen gençler Allah'ın özel misafiri olacak. Rabb'e iman etme zevkiyle büyüyen genç başka bir genç.

O günlerde İsa aleyhisselamın yakın nesilleri vardı, mesela; torunları filan sağdı. Allah, bunu onlardan üç-beş tanesiyle yapabilirdi. Ama mucize, üç yüz yıllık enerji birikimi ve heyecanı ancak bu delikanlılarda olurdu da Allah onları seçti. Çok açık ve seçik bir şekilde bunu görüyoruz.

Allah'ın kitabı yüz on dört sûredir. Bu yüz on dört sûrenin birisi de El- Kehf Suresi'dir. Fatiha'ya hangi Allah olarak iman ettiriyorsa bizi Allah, Kehf Suresi'ne de o Allah'ın indirdiği bir sûre olarak iman ettiğimize göre açık ve seçik bir şekilde bu delikanlılara Allah "işte siz, kıyamete kadar bütün insanlığın iman etmesi gereken, Allah'ın diriltebileceği ve buna muktedir olduğu imanının şablonusunuz" dedi. Bu şerefle, onları şereflendirdi.

Burada bir C maddesi açacağım. Bunlar herkesin aldığı nefeslerin sayıldığı bir zamandaydılar. Dolayısıyla bunlar sabaha kadar o zamanki kitap olan İncil'i okuyup akşama kadar da ziraat yapıp namaz kılan insanlar değillerdi. Sakın böyle zannetmeyesiniz. Nerede ibadet yapıyorsun ki, potünüs, jüpitüs, kopütüs diye ilahlar var onlara tapınman gerekiyor. Zaten "Allah" dedin mi ipe götürülüyorsun.

Ne namazı, ne orucu! Sadece "Allah" derken kaynayan kanları vardı, başka hiçbir şeyleri yoktu. Asiye de öyle bir kadındı zaten. "Rabb'im" dedi yerle gök arası heyecanla doldu Âsiye için. Âsiye, Firavun'un karısı, o da sabahlara kadar namaz kılan, tesettürlü, peçeli, ibadetli, tespihli bir kadın değildi. Nasıl olacaksın ki? Firavun kime tespih çektiriyor? Nesi vardı Âsiye'nin? "Rabb'im, Rabb'im, bu kâfirin sarayı bunun olsun, sen bana cennetinden bir oda ver, ben

ona razıyım" diyen imanı vardı. Her şey imandadır zaten.

Gençlerin gür imanı bu Ümmet'in gelecek asırları demektir. Bu sebeple yüzlerce cami yerine, bu Ümmet'in imanını haykıracak üç genç yetiştirmek, üç yüz yıllık projeye değer şey demektir. Kur'an buradadır. Büyük keşifler yapmaya gerek yok. Nice cami yaptırmış insanlar, çok çok hac yapmış insanlar var. Kur'an'da adları var mı? Yaptıkları şeyler sevap oldu, defterlerine yazıldı, Rabb'lerinin rızasını kazandılar, gittiler.

Bunlar, kendileri Rabb'lerinin rızasını kazandılar. Büyük sevaplar kazandılar. Kendilerinden sonra ölümü göze alarak kıyamete kadar milyarların imanına da sebep oldular. Bu ne sayesinde oldu? Koca Roma imparatorunun karşısında, ilkokul arkadaşlarının önünde söylüyor gibi "biz, biz Allah'tan korkarız, senden korkmayız" diyen yürekleri sayesinde oldu. Gencin imanı cennetten önce Arş'ın gölgesiyle gölgelendirilecek kadar değerlidir.

Burada gençlere söylemeden önce annelere, babalara, muallimlere, vakıf, dernek görevlilerine, Ümmeti Muhammed'in çocuklarına hizmet ettiği düşüncesinde olan herkese iki sözüm var. Kıyamet günü Rabb'imizin huzurunda bir meydanda toplandığımız zaman, herkese ne konuştuğu ya da niye konuşmadığı muhakkak sorulacak. Kimilerine "niye konuşmamıştın?" diye gem vurulacak. Ve ne dinlediği de herkese sorulacak. Zaten biz söylemeden eller, ayaklar, kulaklar, konuşacak hep. "Ne duymuştuk, ne görmüştük, ne tutmuştuk" herkes söyleyecek.

Bütün annelere, babalara ve Ümmeti Muhammed'in gençleriyle bir sebeple ilgilenmek durumunda olan herkese iki sözümüz var.



Birincisi; mü'min genç yetiştirmek imanın altı şartını ezberlemekle bitecek bir iş değildir. Önemli olan bu sevdayı vermektir. İmanın altı şartını say, say, sonra da internete devam. Sorarsan zaten sana internetten mesajla da gönderebilir. Ne olacak ki altı kelime... Ama imparatorun önüne kalkıp haykırmak değil, sabah namazına bile kaldırmıyor o iman.

Sana imanın altı şartını altmış defa sayabilir ama yataktan altı saniye kalkamıyor. Mükemmel biliyor, sadece karşı cinsi görünce dayanamıyor, yoksa çok iyi genç. Öyle imandan söz etmiyoruz. Biz, imanın bilgisini değil, aşısını istiyoruz. İman aşısı gençlere verilmelidir. Anne babaların, bir şekilde gençlere eğitim verenlerin vazifesi budur.

Sa'd bin Ebi Vakkas'ı, Enes ibni Malik'i, Ali bin Ebi Talib'i -radıyallahu anhüm- ashabın gençlerini menkıbe türü hikâyelerden değil, sahih hadis şeriflerden anlatmak, Kur'an-ı Kerim'den ashabı kehf'i bu mantıkla gençlere anlatmak aşıdır. Gence kim gibi olması gerektiğini öğretmiş oluyorsun. Bu önemli. Bu arada elbette amentüyü öğreteceksin. O iki dakikalık iş. Ama aşı yirmi sene sürebilir. Aşı, uzun zaman ister.

Programımız, üç dört kâğıda yazılacak ders maddelerinden oluştuğu zaman, çok şey bilen ama hiçbir iş yapamayan genç bir nesil yetiştirmiş oluruz. Hafız bile olur, bir işe yaramaz olabilir. Ama iman aşısı aldığı zaman bir kere namaz kılmamış bile olsaydı ashabı kehf gibi olup kalkıp imparatorun önünde "Allah" diye haykıran bir delikanlı olabilirdi. Aşı başka bir şey.

Sa'd bin Ebi Vakkas da namaz kılmıyordu. Çünkü henüz namaz emredilmemişti. Sa'd bin Ebi Vakkas'ın Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme müdafilik yaptığı zamanda, namaz diye bir ibadet yoktu. Birinci sözüm budur. Mahşer yerinde herkese "ne demiştin, ne dinlemiştin" diye sorulur. Demeyene ateşten gem vurulur maazallah. Ne dinlemiş olduğunu unutana da cezası verilir. Bu bir.

İki; pire için yorgan yakılmaz. Atasözüdür. Pireye yorgan yakılır. Gerçi pire kalktı dünyadan ama atasözü olarak duruyor. Pire için yorgan, atasözünde yakılır. Bit için de, pire için de, sinek için de koca bir yorgan yakılmaz. Anneler babalar, medrese görevlileri gençlerin imanını dev hâle getirin.

Bir Haya Abidesi

Hz. YUSUF

Hz. Yusuf, Yakup Peygamber'in on iki oğlundan en küçüğünün (Bünyamin) bir büyüğüdür. Yusuf, İsrailoğullarını meydana getiren on iki boydan birinin başıdır. Büyükbabası İshak, büyük büyükbabası İbrahim'dir. Yakup'un en sevgili eşinden olan en sevgili oğludur.

Kur'an-ı Kerim'de kendi adı ile bir sure vardır. Yusuf Suresi 111 ayettir. Ayetlerin 98'i Hz.Yusuf'tan bahseder. O ayetlere göre Hz. Yusuf'un hayatı şöyledir:

Küçük yaşta annesini kaybeden Yusuf, çok güzel yüzlü ve çok zeki bir çocuktu. On bir tane erkek kardeşi vardı. Babalar Yakup Peygamber en çok Yusuf'u sever ve onunla ayrıca ilgilenirdi. Babalarının bu aşırı ilgisi ağabeylerinin kıskanmasına sebep olmuştu.

Hz. Yusuf bir gece rüya gördü ve uyanınca bunu babasına anlattı. Rüyasında on bir yıldızın, güneşin ve ayın kendisine secde ettiklerini gördüğünü söyledi. Hz. Yakup bu rüyanın, Yusuf'un gelecekte büyük bir adam olacağına işaret ettiğini anlayıp rüyadan kimseye bahsetmemesi için Yusuf'u tembihledi.

Hz. Yakup'un büyük oğulları bu rüyayı öğrendi ve toplanarak Yusuf'u öldürmeye karar verdiler.

Ağabeyleri babalarından izin isteyerek koyunları otlatmak üzere Yusuf'unda kendileriyle birlikte gelmesini söylediler. Ağabeylerini çok seven Yusuf'un da istemesi üzerine Hz. Yakup izin verdi. Kardeşlerini alan büyük oğullar onu kıra götürdü. Orada Yusuf'u derin bir kuyuya atıp, gömleğini kana bulayarak "Ey bizim babamız, hakikaten biz gittik. Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Onu kurt yemiş" dediler. Kesmiş oldukları hayvanın kanına buladıkları gömleği getirip Yakup'a verdiler. Hz. Yakup onların yalan söylediklerini anladı ve takdire razı olup sabrın kendisi için en güzel yol olduğunu bildirdi. Yusuf'un kaybolması onu çok üzdü ve ağlayarak gözlerini kaybetmesine sebep oldu.

Hz. Yusuf kuyuya atıldıktan bir müddet sonra Medyen'den gelip Mısır'a gitmekte olan bir kervan kuyunun yanında konakladı. Su almak için kovalarını kuyuya attıkları zaman Yusuf kovaya sarıldı. Kova yukarı çekilince Yusuf da kovayla beraber dışarıya çıktı. Kovayı çeken kişi güzel yüzlü bir çocuğun da çıktığını görünce şaşırdı. Kervancılar Yusuf'u Mısır'a götürüp pazara çıkardılar. Birçok kimse onu satın almak isteyince fiyatı yükseldi. O sırada Mısır Azizi, yani Maliye Bakanı Yusuf'u kervancılardan çok yüksek bir fiyata satın aldı. Mısır Azizi'nin hanımı Züleyha isimli bir kadındı ve çocukları olmamıştı. Bu yüzden Aziz, Yusuf'u evlat edinmeyi düşündü.

Hz. Yusuf akıllara durgunluk verecek derecede güzeldi. Yüzünde parlayan peygamberlik nuru herkesi hayran bırakırdı. Bu durum Hz. Yusuf büyüdükçe Züleyha'nın ona aşık olmasına sebep oldu. Onu kendisiyle beraber olmaya davet etti. Hz. Yusuf bunu kabul etmeyince, ona iftira atarak kocasına şikayet etti ve Yusuf'u hapse attırdı.

Yusuf uzun yıllar hapiste kaldı. Mısır Firavunu'nun ekmekçisi ve şerbetçisi de onunla birlikteydi. Yusuf zindandayken hastaları ziyaret eder, geceleri namaz kılar, Rabbini zikrederdi.

Allah, kendisine rüya tabiri ilmini öğretti. Yusuf, Firavun'un ekmekçisi ve şerbetçisinin görmüş oldukları rüyaları tabir etti. Birinin, kurtulup işine devam edeceğini, diğerini ise öleceğini söyledi. Sonunda dediği çıktı. Hz. Yusuf, kurtulan arkadaşına efendisinin yanında kendisini anmasını söyledi.

Hz. Yusuf zindandayken Mısır hükümdarı bir rüya görmüştü. Rüyasında, yedi semiz ineğin yedi zayıf ineği yediğini ve yedi yeşil başak, yedi de kurumuş başak görmüştü. Bu rüyanın yorumunu yaptırmak istedi. Hz. Yusuf'un rüya yorumu yaptığını öğrendi ve onu yanına çağırarak rüyasını anlattı. Yusuf, "Yedi sene bolluk, sonra yedi sene kıtlık olacak. Bollukta saklayın, kıtlıkta bunları yersiniz" dedi. Hükümdar Yusuf'un suçsuz olduğunu ve senelerdir zindanda boşuna kalmış olduğu öğrendi ve bunun üzerine Hz. Yusuf'u maliye bakanlığına getirdi. Yusuf bolluk senelerinde çok ekip, ekinleri sapları ile beraber ambarlara koyulmasını, bu şekilde ekinler bozulmadan kalıp hem de saplar ile hayvanların yem ihtiyacının giderileceğini söyledi.

Aynı kıtlık, Hz. Yusuf'un babasının memleketi olan Ken'an diyarında da yaşandı. Yusuf'un kardeşleri de yiyecek almak için Mısır'a geldi. Onları tanıyan Yusuf sonunda kendini kardeşlerine tanıttı ve onları affettiğini söyledi, ailesinin tamamını Mısır'a davet etti. Ailesi Mısır'a vardığında Yusuf, üvey annesi ve babasını tahta oturttu; diğer on bir kardeşi de Hz. Yusuf'un önünde eğildiler. O zaman Yusuf; "Ey babam! İşte bu evvelce gördüğüm rüyanın yorumdur. Hakikaten Rabbim o rüyayı tahakkuk ettirdi. Beni zindandan çıkarıp mülk ihsan etti. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, Allah sizi çölden getirdi. Muhakkak ki, Rabbim dilediği şeyleri hakkıyla bilen her şeyi hikmetinin icap ettirdiği vakit ve şekilde yapandır." dedi. Bu şekilde İsrailoğulları, Filistin'den Mısır'a gelip yerleşmiş oldu. Bir süre sonra Hz. Yakup vefat etti.

Hz. Yusuf, Allah Teala'ya şöyle münacatta bulundu: "Rabbim, bana hükümdarlık verdin, rüyaların yorumunu öğrettin. Ey göklerin ve yerin yaratanı! Dünya ve ahirette koruyanım sensin! Benim canımı, Müslüman olarak al! Ve beni iyilere kat!" (Yusuf, 101).

Pek çok olayları içeren bu hayat hikayesi için Allah Teala şöyle buyurdu: "And olsun ki, Yusuf ve kardeşlerinin olayında, soranlara nice ibretler vardır." (Yusuf, 7)

YUSUFUN ÖYKÜSÜ

- İlahi -

Yusuf'un öyküsü yakar ciğeri
Yusuf'u kuyuya attı kaderi
Hak indinde çoktur onun değeri
Yakup'u Ağlatan Yusuf mudur ki?

Mısır ili oldu Yusuf'a vatan
Yusuf'u yaptılar Mısır'a Sultan
Oğlunu görünce gözünü açan
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

Kardeşleri Yusuf'u kandırdılar
Alıp derin bir kuyuya attılar
Yakup'un yüreğini yandırdılar
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

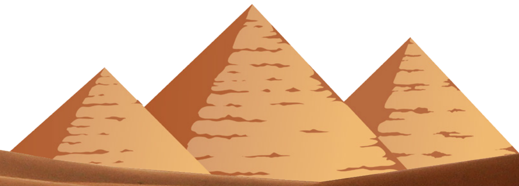
Mısır ili oldu Yusuf'a vatan
Yusuf'u yaptılar Mısır'a Sultan
Oğlunu görünce gözünü açan
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

Kanlı gömleğiyle eve döndüler
Yusuf'unu kurtlar yedi dediler
Kenan'ın kurtları yemin ettiler
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

Mısır ili oldu Yusuf'a vatan
Yusuf'u yaptılar Mısır'a Sultan
Oğlunu görünce gözünü açan
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

Yakup ağlar gözleri görmez oldu
Yusuf'un hasretiyle yanıp doldu
Bir yaprak misali sararıp soldu
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?

Mısır ili oldu Yusuf'a vatan
Yusuf'u yaptılar Mısır'a Sultan
Oğlunu görünce gözünü açan
Yakup'u ağlatan Yusuf mudur ki?





Hayat Pahalı

Necmi Atik

Zamanın önemi, bir Türk atasözünde; "Vakit, nakittir." ifadesiyle vurgulanır. Aslında vakit, nakitten de önemlidir. Çünkü, vakit içerisinde nakit kazanmak mümkün olduğu halde; nakitle, kaybedilen vakti kazanmak mümkün değildir. Şâir bu gerçeği ne güzel dile getirir:

"Vakitlerle yâkutlar satın alınır, fakat yâkutlarla vakitler satın alınamaz."

Dinimizde zamanın, vaktin kıymeti büyüktür. Her ibadetin kendine ait bir vakti vardır. Hatta vakit, ibadetin şartıdır. Müslüman, içinde bulunduğu zamanı en uyanık bir şekilde, ibâdet ve taatle değerlendirmeli ve Allah'dan gâfil olarak bir tek nefes almamaya dikkat etmelidir.

Tasavvuf ehli, vaktin kıymetini bilmek anlamına; "Sôfi, İbnü'l-vakt (vaktin oğlu) olmalıdır." demişlerdir. Yani ömrünün ve bilhassa içinde bulunduğu vaktin kıymetini bilmeli ve yapacağı amelin en uygununu ve güzelini yapmalı demektir.

Cüneyd-i Bağdâdî Hazretleri der ki:

"Vakit çok değerli bir şeydir. Bir geçti mi, bir daha geri gelmez."

İbnü'l Cevzî der ki:

"Bir insana yakışan, zamanın şerefini, vaktin kıymetini bilmek, bir anını bile zâyî etmemektir."

İbrahim Ethem Hazretlerine biri sorar:

"Bir mü'minin hâli nasıl olmalı?" İbrahim Ethem cevap verir:

"Son nefesinde nasıl olacaksa hep öyle, her zaman öyle olmalıdır."

Mevlânâ Sadettin Kaşgarî şöyle der:

"İnsanın her nefes alışında bir hazîne heder olup gider. Her nefeste bilmelidir ki Allah hâzır ve nâzırdır."

Ehl-i hakikat, bizlere belirli bir vaktin verildiği yegâne yeri yani dünyayı şöyle ta'rif ederler:

" Dünya nedir? Dünya, insanı Allah'dan gafil edip alıkoyandır. Yoksa ne altın ve gümüş ve ne de evlad u ıyâl dünya değildir. Meğer ki, Cenab-ı Hakk'ın ibadetinden alıkoysun. Kalbi, Cenab-ı Hakk'ın muhabbetinden ve ibadetinden alıkoymadıkça bunlar dünya değildir"

"Bilin ki, dünya hayatı oyun, oyalanma, süslenme, aranızda övünme ve daha çok mal ve çocuk sahibi olmaktan ibarettir. Bu, yağmurun bitirdiği, ekicilerin de hoşuna giden bir bitkiye benzer; sonra kurur, sapsarı olduğu görülür, sonra çer çöp olur. Ahirette çetin azap da vardır. Allah'ın hoşnutluğu ve bağışlaması da vardır; dünya hayatı ise sadece aldatıcı bir geçinmedir"[1]

Efendimiz (s.a.v.)'de "Dünya mel'undur, içindekiler de mel'undur, ancak Allah'ı zikir ve zikrullaha yardımcı olanlarla âlimler ve ilim öğrenenler hâriç"[2] buyurarak dünya hayatının hedefini ve anlamını açıklamışlardır.

İnsan aklı, neyin değerli neyin değersiz olduğunu yaratılışındaki özelliklerle anlamakla birlikte, kâmil akılların vasfı ise değerli olanların arasından en kıymetliyi bilmek ve ona talip olmaktır. Kıymetli madenler arasında kömürde sayılır, lâkin en kıymetli maden sorulduğunda altın ve elmas akla gelir. Madenleri sıralayıp seçme hürriyeti verilse, kıymet bilmeyen hariç herkes elmas ve altını seçecektir muhakkak. Bütün değerler söz konusu olduğunda seçilecek en değerli ve pahalı şey ise hayattır. Hayat, nefes alıp-verebilmek, en değerliye sahip olmaktır.

---

1 Hadîd Sûresi, 57/20

2 Tirmizî, Zühd, 14; İbn Mâce, Zühd, 3.

Kıymet bilmek ve eldekini takdir etmek sözleri halk arasında çok kullanılır. Ehl-i hakîkatın ifâdesiyle, başın suya daldırılıp nefessiz kalındığı zaman dilimi kadar kısa olan şu dünya hayatında insan, kıymetli şeyleri edinebilmek ve yaşam standartlarını yükseltebilmek, hep daha iyisine ulaşılabilmek için gecesini gündüzüne katar. Hayatını daha iyi yaşamak, ailesinin mutluluğunu devam ettirip arttırmak adına çalışır, didinir durur. Hayatının kıymetini bilir, eldeki imkanları da takdir eder, korur ve yerli yerinde kullanır. İşte dengelerin kurulma yeri, kıymetlerin önemine göre sıralanıp takdir edilmesi de tam burasıdır. Kitâb-ı Kerîm'inde Allahımız şöyle buyurur:

"İnsanlardan öyle kimseler vardır ki, "Rabbimiz! Bize (nasibimizi) dünyada ver." derler; böyle kimseler için ahirette bir nasip yoktur. Onlardan öyle kimseler de vardır ki, 'Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik, Ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından muhafaza eyle.' derler."[3]

"Allah'ın sana verdiği servet ile ahiret yurdunu ara; dünyadan da nasibini unutma; Allah sana nasıl iyilik ettiyse sen de öyle iyilik et."[4]

Efendimiz (s.a.v.) de şöyle buyurur:

"Kendini hiç ölmeyecek zanneden kişinin çalışması gibi (dünya için) çalış, yarın öleceğini zanneden kişinin korkması gibi (günahlardan) kork."[5]

"Sizin hayırlınız dünyası için ahiretini, ahireti için dünyasını terk etmeyendir."[6]

İki cihanı da dengede tutup kurtarmak yiğitlik ister. Bu denge, fâni olan dünya hayatında, çok önemli ve bâki olan âhiret yurdunu kazanmaya çalışırken, başkasına muhtaç olmamak, el açıp yalvarmamak için dünyadaki nasibi unutmamak, fâni dünya için çalışırken de, ebedî âhireti unutmamaktır. Abdülkadir Geylânî'nin (k.s.):"Mal, para, servet cepte, kasırda, evde ve mağazada câizdir. Fakat kalbde caiz değildir. Mü'minin kalbi nazargâh-ı ilahîdir" sözünde yerini bulduğu gibi nazargâh-i ilâhi olan kalbi korumaktır denge. Bu denge ile, kıldan ince, kılıçtan keskin olan sırat köprüsü selâmetle geçilir de, cennet bekçilerinden "Size selâm olsun! Tertemiz oldunuz. Haydi ebedî kalmak üzere buraya girin."[7]sözleri duyulur.

"O gün ki ne mal, ne mülk, ne evlat insana fayda eder. Ancak Allah'a hâlis ve pâk bir kalb ile varan müstesna"[8]

Dünya gönüle girdi mi, gönül harâp olur. Dünya sevgisiyle dolan bir gönül ise Allah'a kavuşmayı arzulamaz. "Kim Allah'a kavuşmayı arzu ederse bilsin ki Allah'ın belirlediği sürenin sonu mutlaka gelecektir. O, her şeyi bilir, her şeyi işitir." [9] âyet-i kerîmesinde geçen "Allah'a kavuşmayı arzu eden"den maksat, dünyada O'nun iradesine uygun olarak yaşayıp O'nun hükümlerini yerine getirenler ve bunun karşılığının kendilerine verileceğini umanlar, dolayısıyla âhiret hayatına inananlardır. "Allah'ın verdiği sürenin sonu" ifadesiyle de ölüm veya ölüm sonrasında insanların yaptıklarının karşılığını bulacakları âhiretteki yargılanma zamanı kastedilmiştir.

Dünya gönüle girdi mi, gönül harâp olur. Dünya sevgisiyle dolan bir gönül ise Allah'a kavuşmayı arzulamaz.

Enes (r.a.) anlatıyor: Resulullah (s.a.v.): "Kim Allah'a kavuşmayı isterse, Allah da ona kavuşmayı ister. Kim de Allah'a kavuşmaktan hoşlanmazsa, Allah da ona kavuşmaktan hoşlanmaz." diye buyurunca, ben "Ya Rasulallah! Hepimiz ölmekten hoşlanmayız" dedim. Bunun üzerine şöyle buyurdu: "Bu, ölümden hoşlanıp hoşlanmama meselesi değildir. (anlatmak istediğim şudur:) Mümin ölüm anında Allah'tan (af veya cennetle ilgili) müjde aldığında, artık onun için Allah'a kavuşmaktan daha sevimli bir şey olmaz. Onun o andaki iştiyakına mukabil Allah da ona kavuşmak ister. Fâcir (günahlara batmış, tevbe etmemiş fâsık) ve kâfir olan kimse, ölüm anında -biraz sonra karşılaşacağı- kötü durumları gördüğünden ötürü, Allah'a kavuşmak istemez, onun bu hoşnutsuzluğuna karşılık Allah da ona kavuşmaktan hoşlanmaz."[10]

Her şeyi yarattığı gibi, hayatı da, ölümü de yaratan Rabbimiz bir âyet-i kerîmesinde:

3 Bakara Sûresi, 2/200-202
4 Kasas Sûresi, 28/77
5 Münâvî, Feyzü'l-Kadîr, II/12; Kenzü'l-Ummâl, III/40, hno: 5379
6 Kenzu'l-Ummâl, III/238, hno:6336
7 Zümer Sûresi, 39/73
8 Şuarâ Sûresi, 26/88-89.
9 Ankebût Sûresi, 29/5
10 Mecmau'z-Zevâid, 2/320.

Ey Dost!...

Sevmek için Yürek,
Sürdürmek için emek gerekir.

Cimri zengin; dünyada fakir gibi yaşar,
Ahirette ise zengin gibi hesap verir.

Yorgun kafanın; ne düşüncesinde
bereket,
ne de görüşünde isabet vardır.

„Dua, kapı çalmaktır.
Sonrasına karışmak, haddi aşmaktır

Kusur bulmak için bakma birine...
Bulmak için bakarsan... bulursun!
Kusuru örtmeyi marifet edin;
işte o zaman „kusursuz“ olursun.

İyi insan mutluluk,
Kötü insan tecrübe,
Yanlış insan ders,
Mükemmel insan iz bırakır.

Ne Sadaka,
Ne verdiğin yemekler;
Başa kakarsan eğer,
Boşa çıkar tüm emekler...

Güzel bir gülü,
Güzel bir geceyi,
Güzel bir dostu,
Herkes ister.
Önemli olan
Gülü dikeniyle,
Geceyi gizemiyle
Dostu tüm derdiyle
Sevebilmektir...

Mevlana der ki:
„Bitkinin güzelliği tohumda,
İnsanın güzelliği ise kalbinde gizlidir“.

Şems-i Tebrizi

“O, hanginizin daha güzel amel yapacağınızı denemek için ölümü ve hayatı yarattı. O, üstündür, bağışlayandır.”[11]

buyurarak önce ölümü yarattığını, kulundan hayatının kıymetini bilmesini, elindekini hakkıyla takdir etmesini ve bu takdirinde daha çok değil, “daha güzel amel” yapılarak tahakkuk edeceğini bildirmiştir.

Daha güzel amel nedir ve nasıl yapılır?

Dünya hayatında fiilen, kavlen ve takrîren yaptığımız her şeyin adı olan amelin sâlih olmasının, güzel olmasının tarifini ancak âlemlerin Rabbi olan Allahımız yapar. Yoksa Şeytan insana yaptığı yanlışları süsler de insan doğru yaptığını zanneder ve der ki “Biz ancak ıslah edicileriz”.[12] “Şeytan onlara amellerini güzel gösterdi...”[13] Şeytanın en büyük icraatı, günahları insanlara güzel ve cazip bir şey olarak sunmasıdır.

Sâlih amel, maddî ve manevî kul haklarına tecavüz etmemekle birlikte, Allahımızın haklarını da hakkıyla îfa etmekten ibarettir. Kişiye dünya ve ahiret saadetini sağlamaya, Allah’ın rızasını kazanmaya elverişli olan, Allah katında bir değer ifade eden davranışların adıdır sâlih amel. Sağlam bir îman ve ihlasla yapılmalı, Kur’ân ve Sünnet’e uygun olmalıdır. Salih amel, hayatları örnek alınıp yaşanılsın diye gönderilen peygamberlerde vücut bulur. Salih amel ancak peygambere ittibâ ile, izinden gidilerek elde edilebilir. Allahımız bu hakîkatı şöyle ifâde buyurur:

“Ey Resulüm, de ki: “Ey insanlar, eğer Allah’ı seviyorsanız, gelin bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah gafurdur, rahimdir! (çok affedicidir, engin merhamet ve ihsan sahibidir).”[14]

Ömür, doğum ile ölüm arasında geçen bir zaman dilimi, Cenâb-ı Hakk’ın insanoğluna bahşettiği en büyük nîmet ve baha biçilmez bir sermayedir. Bu ilâhî sermayeyi, bir saniyesini bile boşa geçirmeden rızây-ı bârîye uygun olarak değerlendirmek akıllı insanların kârıdır. Zîra insan, dünyasını da, âhiretini de bu zaman zarfında kazanmaktadır.

Efendimiz (s.a.v.) bir hadîs-i şerîflerinde şöyle buyurur:

“İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu hususta aldanmışlardır: sıhhat ve boş vakit.”[15]

11 Mülk Sûresi, 67/12
12 Bakara Sûresi, 2/11
13 Neml Sûresi, 27/24

14 Âl-i İmrân, 3/31
15 Buhârî, Rekâik, 1

Bilmiyorum Demek İlmin Yarısıdır

Ahmet Güler

Bilmiyorum diyemeyen bir toplumuz biz. Utanıyoruz bilmemekten. Küçük düşürücü sanıyoruz bunu. Kaba tabirle karizmayı çizdirmek olarak görüyoruz. Bilmiyorum demek insanın gücüne gidiyor. Sanki herşeyi bilmek ve her soruya cevap vermek zorundaymış gibi hissediyoruz. Zaten herşeyi bilmemiz mümkün değil ki. ALLAH cc bir bilene danışın derken herşeyi bilemezsiniz buyuruyor aynı zamanda.

Oysa ki bilmiyorum demek acziyet değil büyük bir erdem. O yüzden Resulü Ekrem sav Efendimiz ‘ Bilmiyorum demek de ilimdendir’ buyuruyor.

Hemen hemen hiç bir konuda bilmiyorum diyemiyoruz. Hiç bir bilgimiz olmadığı halde bilir gibi yapmamız yok mu hele..

Malesef insanlar ne der algısı ve endişesi ile yaşadığımız için bilmiyorum demek utanç nedeni oluyor. Yapılan bir araştırmaya göre sorulan sorulara Almanya da on kişiden biri cevap veriyor. Ve cevap verenler konu hakkında bilgi sahibi. Biz de ise on kişiden biri cevap vermiyor. Cevap verenler de konu hakkında bilgi sahibi olmadıkları halde cevap veriyor.

Herkes bilge,

herkes siyasetçi,

herkes ekonomist,

herkes komutan,

herkes din alimi,

herkes aile danışmanı,

herkes doktor,

herkes analizci çoğaltın gitsin. Ee be mübarek bi dur diyesi geliyor insanın. Bir insan bu kadar alanda nasıl uzman olabilir. İnsanlar bir alanda uzmanlaşmak için yıllarını veriyor. Üstelik tek bir alanda ancak uzman oluyor. Hiç bir malumatımız olmadığı halde yol gösteriyor, eleştiri yağmuruna tutuyoruz. İnsan bi konuda bilgi sahibi değil ise normal şartlarda vereceği cevap bilmiyorum bilen birine sorun olur. Bizde sistem biraz farklı çalışıyor. Hiç bilgim yok ama şöyle olmalı deyip bilgisizce bilgi veriyoruz. Basit bir adres de sorsalar, siyasi analiz yapmamızı isteseler tepkimiz hep aynı; bilir gibi yapmak. Bi bilmiyorum desek ne kadar rahatlayacak zihnimiz ve gönlümüz.

İmam Şabi Hazretleri kişinin haddini bilmesi adına ne güzel şeyler söylemiş. ‘ bilmiyorum demek ilmin yarısıdır. ALLAH rızası için bilmediği bir hususta susanın aldığı mükafat, bildiği hususta konuşanın aldığı mükafattan az değildir. Çünkü cehaleti kabul etmek nefse ağır gelir’

Aziz Mahmud Hüdayi Hazretlerinin oğluna tavsiyesi ise ‘ Ey Oğul ! Bir mecliste bulunduğun vakit az konuş. Sana sorulmayan şeye cevap verme. Birşey sorarlar ise cevabını bilmiyor isen bilmiyorum de. Bilmiyorum demek ilmin yarısıdır. Biliyor isen lafı da uzatma. Kısa ve net cevap ver’

İmam Ebu Yusuf’a bir soru sorulur ve imam bilmiyorum der. Soruyu soran kızarak hem devletten maaş al hem de soru sorunca bilmiyorum de. Olur mu böyle şey deyince; İmam Ebu Yusuf tarihe geçen o muhteşem sözü söyleyecek. Devletten bildiklerim kadar maaş alıyorum. Bilmediklerim için maaş alsaydım devletin hazineleri bana yetmezdi.

Ne büyük bir erdem. Ne kadar ulvi bir davranış. Bu hallerin çok uzağında bir hal içinde yaşıyoruz. Gerçek manada mümin olmanın, temelde insan olmanın nasıl olacağını öğretiyor büyükler. Her konuda bilge tavrı sergilemenin nefsimizi kabartmak-

tan başka bir faydası yok.

Elbette sorulan konuda ehil isek ve bilgi sahibi isek cevap vereceğiz. Ama bilgi sahibi değil isek tahminler ve duyumlar hatta uydurmalar ile insanları kandırmak hakkına sahip değiliz. Özellikle dini meselelerde! Ahiret meydanında zaten zor olan hesabımızı daha da zorlaştırmayalım.

Hep birlikte bir karara varalım o vakit. Ya da ilk yazıda yaptığımızı yapalım yine. Sana hitap edelim. Kendini özel, ayrıcalıklı, vazgeçilmez zannetme. İsmine şanına aldanma.

Her zaman Rabbinin o muhteşem sözünü dinle, başkalarından öğrenmeye açık ol. En iyi bildiğin konularda bile büyük konuşma. Ve asla unutma ne kadar çok bilirsen bil hiçbir zaman yeterince bilgi sahibi değilsin demektir. Unutma her bilenin üstünde bir bilen vardır. Çevrende konuşulanları, okuduğun kitabı,izlediğin filmi, dinlediğin vaazı ben bunu zaten biliyorum diye yorumlama. Bildiğini kabul edersen hiçbir şey öğrenemezsin. Çok aşina olduğun bir mesele dahi olsa, sanki ilk defa duyuyor gibi yoğunlaş.

Dini meselelerde kendi aklına göre mukayese yapma. Bakarsın bir helali haram, haramı da helal yaparsın. Neticede ayağın sürçüp tökezler mahvolup gidersin.

Bilmiyorum üzerine bu kadar söz söylenir mi inanın Bilmiyorum.

Ama şunu çok iyi biliyorum; Bilmiyorum, Bilmiyorum, Bilmiyorum...

Ömer Hayyam söylesin son sözü:

Dedim; artık bilgiden yana bir eksiğim yok.

Her sırrına ermişim şu dünyanın az çok!

Derken aklım geldi başıma, birde baktım,

Ömrüm gelip geçmiş hiçbir şey bildiğim yok...

İlim

İlim Bilmektir

Yunus Emre

İlim ilim bilmektir,
İlim kendin bilmektir,
Sen kendin bilmezsin,
Ya nice okumaktır!

Okumaktan murat ne,
Kişi Hak'kı bilmektir,
Çün okudun bilmezsin,
Ha bir kuru ekmektir!

Okudum bildim deme,
Çok taat kıldım deme,
Eğer Hak bilmez isen,
Abes yere gelmektir!

Dört kitabın mânâsı,
Bellidir bir elifte,
Sen elifi bilmezsin,
Bu nice okumaktır!

Yunus Emre der hoca,
Gerekse bin var hacca,
Hepisinden iyice,
Bir gönüle girmektir!

Kaynakça

https://www.pexels.com/

Âdem Saraç
- http://www.freepik.com/free-vector/curled-page_714231.htm

Ahmet Hasanoğlu
- https://de.vecteezy.com/vektorkunst/111136-seite-flip-vector-set

Furkan Uzun
- http://www.derintarih.com/wp-content/uploads/2016/11/Caldiran_Savasi.jpeg

Hanedan-ı Âli Osman
- http://www.derintarih.com/wp-content/uploads/2016/09/HilafetBayragi.jpg
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/66/Nakka%C5%9F_Selim.jpg

Necmi Atik
- http://www.freepik.com/free-vector/ripped-paper_769692.htm

Nureddin Yıldız
- http://suffagah.com/wp-content/uploads/2015/06/ramazan-istikrar.jpg

Peygamberler Tarihi
- https://www.freepik.com/free-vector/collection-of-fluffy-white-clouds_982328.htm



TOMURCUK
DERGİSİ